Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ТРАВНЯ 1956. ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 5, 1956. No. 86. VOL. LXIII.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес!

Пантелеймон Ковалів

ХРИСТОС ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

В День Світлого Воскресення душа людська, огорнута радістю, говорить тільки про те, що Христос Воскрес. Так, Христос Воскрес. Воістину Воскрес. В цих словах — вся наша віра, надія і любов. З цього дня починається нове життя, справедливе життя, як частина вічного життя. Смерти вже немає, вона переможена, перед людиною відкрита вічність.

Історія людської вічности почалась від Світлого Христового Воскресення. Христос — шлях до вічного життя. На цьому побудований християнський догмат безсмертя душі. Душа безсмертна, вічна.

Велика тайна перемоги християнства над давнім поганським світом полягає в радісній вісті про Воскресення й перемогу над смертю. Люди зрозуміли, що наше земне життя набуває нового сенсу, коли перед нами з'являються незаперечні докази того, що життя не переривається смертю. Євангелія свідчить, що Христос переміг смерть, і всі, що йдуть Його слідами, також перемагають смерть і стають наслідувачами вічного життя.

Свідомість існування вічного життя аж ніяк не позбавляє цінности нашого земного життя. Земне життя має свій сенс тільки в світлі віри в вічне життя, інакше й земне життя було б безцільним і безвідповідальним.

Людина протягом усього свого життя несе відповідальність за свої вчинки. Створена на образ і подобу Божу, людина відповідальна перед своїм Творцем в збереженні цих високих рис людської гідности.

Воскресення Христове розкрило в усій глибині значення людського життя, суть цього життя. Життя людське не є життям у собі лише, воно є життям у Бозі, життям правди і справедливости, життям любови і взаємної поваги. Тільки Христос, як абсолютна Любов, є ідеєю нашого життя на землі.

Нині всі народи світу прагнуть отієї християнської любови, прагнуть миру. Але справжній мир і спокій можуть бути тільки тоді, коли людство житиме за наукою Христа Спасителя. Тому в цей Великий День Церква кличе до себе всіх людей, щоб оголосити їм велику радість їх спасіння.

Церква Христова святкує свою переможну Пасху, „ворота адові" її не здолали. Мільйони страдників у ці святі дні згадують про ті несправедливості й жорстокості, що їх учинено проти Їх Спасителя, Ісуса Христа. Серця мільйонів звернені до Всемогутнього Бога, Владики неба і землі, до Спасителя з вдячністю, що заради них Він пролляв Свою Пречисту Кров, із утіхою та твердою надією на своє викуплення.

Горе перетворилось у радість. Христос Воскрес!

Катря Чагар

ВЕЛИКОДНЯ СИМФОНІЯ

Сади розцвітали ясно-рожево. В садових травах синів барвінок, наче китиці оксамитові чарівна весна з далин принесла й по садах розкинула.

Луги жовтим пухом пристелила, базьки на вербах нанизала, закучерявила вільховий квіт.

Лани широкі зазеленила, а в цих ланах зайчики сиві стрибали, стрілами прошибаючи зелень.

Береги рік покрила рястом білим, білішим велюрів. Фіялками пригорби засинила.

Ластівками горностаєвими стріхи хат розщебетала...

У цій красі весняній пишався Великдень, повний запахів квіту на деревах і в травах, повний щебетів пташиних, урочистий відправами церковними, красувався хороводами дівчат, що виводили гагілки під церквою. Барвистий від писанок, яким дівчата не щадили взорів і мистецьких орнаментів та барв рожевих, жовтих, фіялкових, чорних, мідяних. Натирані олією, пахучі воском. Втішалась весна голубим рястом, рожевим квітом на яблунях, мідяним на вільхах, ясно-жовтим на вербах, а дівчата — писанками.

∴

Ще небо на Великдень раннім світом не палало, ще сон дрімав солодощами травневої ночі на вітах розквітлих садів, як долинами полинув перший звук дзвонів. Задзвонили дзвони, наче радісна пісня серед піль, а вітер по травах шелестів: — Хто це дзвонить... хто це дзвонить?..

Ще від віків кружляла селом великодня леґенда, старша, як дуби вікові, як липи столітні. В цій леґенді розповідали, що хто перший перед світом сонця задзвонить, у того найкраще зародить пшениця. І хтось ударив у дзвони, однак ніхто не знає — хто це був. Чи багатир, чи бідак, чи малий пастушок, чи парубок гонорний — на дзвіниці явився — задзвонив і зник, мов у імлах поранніх розплився, таємницею великодньою огорнений. Тільки пісня воскресна дзвонів полинула у поклін широким ланам, наче з висот небесних зірвалася і втихла.

∴

Вже небо на краєчках обрій палало, як велика скатерть великодня, що зайнялась на рубцях рожевими барвами... Задзвонили воскресні дзвони всі разом. І дзвін Данило — найбільший з усіх — і дзвін Иоан, із спижу й золота литі. Розгойданий гомін полинув на молочні клуби мряк, на срібні плеса рік, стрепенув вершечками дерев, сколихнув пуховим квітом яблуневим... Хрест на середній бані церковній спалахнув вогнями від сходячого сонця. Роси скапували, просвічуючи д и в н и м світлом.

Біля церкви залопотіли голубі, жовті, зелені, малинові корогви, а білі, мов якорі розмаяні на крилах вітру. Поклонились до землі синьожовті прапори. Зазолотіли берельця з десятками дзвіночків, забагровіли від сонця й полум'я свіч хрести понад головами народу. Засяніла статуя воскреслого з гробу Христа, несена поміж двома рядами корогов, а білий прапорець у руці Христа озолочували промені.

Під бальдахимом з пурпуру і брокату видніла постать священика, одягненого в мережаний стихар і великодній, світлий фелон, підшитий голубим шовком...

На всіх чотирьох сторонах церкви похід задержувався, народ хрещучись приклякав і тричі цілував землю.

Дзвони дзвонили повагом, наче сурми єрихонські. І сонце світило фіолетом і золотом.

Дзвонили дзвони до: „Христос Воскресе". Серце найбільшого дзвону однотонно вдаряло об важкі золоті краї, і гомін линув далеко по полях, наче людським голосом звіщаючи:

— „Христос в о с к р е с!.. Хрис... тос... вооскреес!" А малі дзвони лебеділи: — „Воістину воскрес!"

Співи церковні разом з співами народу зливалися й грімко луналн, на нивах жайворонки трелі виводили, ластівки з гнізд злітали, вітер перше бриніння бджіл приносив. Стіни церкви дрижали, вікна дзвеніли, а з пахучих кадил сині сумерки огортали іконостас... У фіолетній ткані кадил, високо на престолі видніли Найсвятіші Дари, вкриті білим серпанком, як леготом білої хмари. І лямпади червоніли оранжевими світлами, звисаючи над райськими дверми на важких ланцюгах.

Дзвонили дзвони до: „Христос Анесте". Тризвуками, коротко, уривано.

Дзвонили до слів великоднього Євангелія. Світла в церкві мерехтіли яріше сонця, веселками іграли на канделябрах, світліше облич святих на полотнах ікон. За кожним реченням прочитаного Євангелія, вдаряли дзвони, мов тисячами октав і — замовкали..., щоб по наступному реченні вдарити ще голосніше, ще радісніше...

∴

Дзвонили дзвони при свяченні пасок, коли вже сонце всіми барвами світило по світлистих ланах, по шовкових травах, по сріблистих верболозах, по фіялкових долинах.

Як жінки в білих рянтухах на вогку землю під церквою у два ряди клякали і сонце пестило їхні руки та обличчя, а голубінь з небес спадала на рянтухи, перед ними рожевіли паски, з кошелів визираючи...

Потім дзвонили дзвони весь день — не вгаваючи. То великі дзвони гомоніли радісними піснями, славлячи Воскресення Христове, то середні гомоніли мелодійно, то малі лебеділи. Це дзвонили хлопці навпередки один перед одним аж до заходу сонця.

Поки сонце не сховалось, великодні дзвони вигравали величну симфонію.

Іван Труш „Гагілки"

„ЗВІЛЬНІТЬ УКРАЇНУ!"

Лондон. — Приїзд Булґаніна і Хрущова вніс певне замішання в англійську опінію, і тому добре зробила українська громада в Англії, що в неділю 22-го квітня ц. р. заманіфестувала одною дружньою лавою і пригадала англійцям деякі призабуті факти.

Цей день випав напрочуд гарно. Сонце розсміялося над замряченим, задимленим Лондоном і своїми весняними променями розігнало мряку і дим та роз'яснило всі закутки величезного Гайд Парку, який може почванитися двома особливостями: табунами овець, які преспокійно бігають в самому центрі столиці британської імперії, та Кутком Промовців, який кожної неділі стягає до себе непроглядні маси глядачів, що хочуть послухати принагідних ораторів.

Українська група, що складалася із понад 2,000 душ, зібралася біля однієї кам'яної трибуни і в поважній мовчанці слухала промовців. Промовляв голова СУБ п. Левицький, промовляв і англієць п. Герберт і інші. Всі вони, в англійській чи українській мовах, пригадували призабуті злочини Москви, а зокрема Хрущова. Недалеко від української групи стояла велика група англійців, до якої промовляв якийсь старший чоловік, що в надзвичайно гострий, але дотепний спосіб, критикував політику Ідена, який спровадив до Англії „дорогих гостей". Очевидно, не обійшлося і без комуністичних горлачів, які атакували наших демонстрантів, але які напрочуд мало слухачів збирали коло себе, хоч верещали може голосніше від усіх інших. Англійські студенти навіть зробили цікаву містифікацію: перебрали двох своїх колеґ за Булґаніна й Хрущова і випустили до Гайд Парку. Публіка була певна, що це два совєтські володарі таки дійсно відважилися зайти до парку, але її реакція була характеристична: товпи замовкли і хоч ніхто не вигукував ніяких образливих слів, але й ніхто не усміхався навіть. Товпа достосувалася, свідомо чи несвідомо, до настрою европейських демонстрантів, що того ж дня демонстрували за звільнення своїх країн з-під московської кормиги.

Українська група із десятками знаменито зроблених транспарентів вийшла з Гайд Парку й найголовнішими вулицями міста пройшла до сенотафу, де покладено чудовий вінок із достойним написом: „Борцям за волю від української групи в Англії". Добре зорганізованому походові приглядалися тисячі лондонців, і ми мали змогу слухати дуже цікаві коментарі на майже кожний із транспарентів. На початку походу несено український прапор, після нього українські дівчата в народних строях (полтавських і гуцульських) несли прекрасний вінок із синіх та жовтих квітів, а далі маршували демонстранти. „Воля для України!" — голосив достойно другий. „Хай Хрущов відповість за

(Закінчення на стор. 5-ій)

СЕН. НОВЛЕНД ВИСТУПИТЬ НА „ВИЗВОЛЬНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Сенатор Вільям Новленд, лідер республіканської меншости в Сенаті, якого називали як евентуального кандидата на президента країни, якщоб президент Айзенгавер був відмовився від поновної кандидатури, буде головним промовцем на Визвольній Маніфестації, яка відбудеться тут у Тавн Голл у п'ятницю, 25-го травня, о год. 8-ій вечері, при активній участі українців. Маніфестацію влаштовує організація Американські Приятелі Поневолених Народів. Крім сен. Новленда, на маніфестації промовлятимуть ще губернатор стейту Мішіґен Дж. Менен Вільямс, генерал Вільям Донновап, воєнний шеф відомого під час війни ОСС (Бюро Стратегічної Служби), як також з короткою промовою виступить перебуваючий тепер на відвідинах у цій країні б. командант польських частин в альянтських збройних силах, ген. Владислав Андерс. До участи в маніфестації запрошено український чоловічий хор „Думка", а на сцені під час маніфестації стоятимуть прапори десятьох поневолених Москвою европейських країн, в тому числі і синьо-жовтий український прапор.

Дату і програму маніфестації вирішено на окремих нарадах, які відбулися минулої середи, 2-го травня, в приміщенні Асамблеї Поневолених Народів та в яких взяли участь представники членів, створеної 28-го квітня цього року Конференції Американців Центрального і Східнього Европейського походження, в склад якої, крім груп з т. зв. сателітських европейських народів, входить теж Український Конгресовий Комітет, як десятий член-основник. На нарадах в середу, як і на установчому зібранні минулої суботи, УКК заступав його президент, п. Д. Галичин. У результаті плянованої маніфестації будуть ухвалені відповідні резолюції, що будуть подані до відома урядові і публіці.

Остап Тарнавський

ВЕЛИКОДНЯ МІСТЕРІЯ

Пташки розкльовують
[весну,
Коли ідем туди, де вежі
Золотоверхого в ясну
Корону сонця день
[мережить.

Це тут, це тут — на цій горі
Його замучено, розп'ято.
Несем не миро, а в душі
Любов безмежну і закляту.

Де ж це заховано добро,
Могила ґарівна — Суботів?
...Спокійно розіллявсь
[Дніпро,
У далеч давні мрії котить.

І знов не наш
[святковий день.
О, де, о де ж Ти, наш Месіє,
Що без осанни, без пісень
В кайданах входиш
[до Софії.

Л. Лепкий

ВЕЛИКОДНІ ВОГНІ

Не знаю чи так усюди, але в наших сторонах, за моїх дитячих літ, палили вогні у великодню суботу. Горіли вони по селах навколо, позначуючися уночі загравою на темному небі.

Це давній, мабуть, звичай, ще дохристиянський, коли під тихими гаями ватрами такими весну зустрічали.

Навіть і те, що на вогонь не своє добро кидали, свідчить про якісь поганські чари. Несли бо чужі драбини й колеса, частини воріт, рештки плотів, та що лиш попало. При тому робили й інші витівки. Наприклад, виносили на хату, або клуню, цілий віз — розібравши його частинами, потім на верху складали, — а люди, йдучи ранком до церкви, мали з чого посміятися.

Та не дивувалися. Такий звичай. А якщо хтось пошкодований був, бо йому колесо чи драбина на великодньому вогні згоріла, не нарікав дуже: „Що ж, це на хвалу Божу"...

Палили на великодньому вогні — й обов'язково — старі, спорохнявілі хрести з гробів, замінені з нагоди свят новими, та стару, не придатну вже утвар церковну, що за рік назбиралася у сховку на дзвіниці.

А була там усяка всячина — рештки стихарів і фелонів, тканини, гафти й мережки, різьби дерев'яні, празнички й ікони з давнього іконостасу, що часом мали велику музейну вартість. Все це йшло з димом на пропаще.

Щойно за Митрополита Шептицького змінилося. Такі речі йшли до Національного Музею, заснованого Митрополитом. Теж і духовенство, завдяки впливам Митрополита, було вже освідомлене щодо цінних пам'яток мистецької старовини.

Але траплялося, що різні аґенти видурювали по селах старі, ніби вже непридатні іконостаси, за нові — мальовані й лякеровані на жовтоблакитно, щоб ухопити за серце членів Комітету й церковних старших братів. Потім усякі наші празнички, чи ікони, прикрашували не тільки чужі реґіональні музеї, але й панські палати.

Скільки згоріло цих скарбів, а скільки так пішло в чужі руки, хто може відгадати. В кожному разі, вогні великодні тривали не то роки, але й віки.

Тоді, як я був при такому вогні, і як запам'ятав, ніяких різьб чи образів на вогонь не кидали. Іконостас нашої церкви був такий старий, як і вона, і з дзвіниці нічого не виносили. Це вже були ці новіші часи.

Розпалювали вогонь сухими трісками, потім докидували ріща. Горів він за церквою, в долині над річкою. Сходилися хлопці й кожний приносив щось із палива. Траплялися і рештки борін драбин та воріт, але чиї вони були — свої, чи людські, ніхто не питав.

Десь коло півночі, коли вогонь вистрілював високим полум'ям, з найвищого горба пускали хлопці горіюче колесо. Воно сипало іскри, підскакувало на вибоїнах та серед крику і вереску тих, що були при вогні, гналося вдолину.

„Колесо летить! Набік, хлопці, набік!" — чути було вигуки. І всі вступалися, поки вогняна куля не прогнала через вогонь й не засичала в річці.

Потім відзивався вартівник з-під церкви: „Бердооо... осторожно з вогнеєем!"...

Його пробудили верески і він давав знати, що не спить. Незабаром появився при вогні. З грубезною дубовою „бердою", що була чотиригранна й різьблена, підійшов спершу до вояків, які приїхали з війська на великодню відпустку, і, подаючи кожному руку, питав з повагою: „Ну, як там, панове вояки?"

Мав себе теж за „цісарську дитину"; служив бо у війську й був на війні, ще під Кеніґрецом.

Йому зробили місце на якійсь колоді і він почав розказувати про давні часи. Військові та біблійні. Порівнював Юду з генералом Бенедеком, що зрадив під Кеніґрецом, бо, мовляв, набої були сліпі, а шаблі негострені... До речі, Бенедек, один з кращих генералів нічого не був винен, лише австрійське військо, погано озброєне, не видержало тоді удару прусаків. Але що Бенедек був чех родом, то й усе пішло на його рахунок.

Чуючи про негострені шаблі, хлопці допитували вояків, чи гострі їхні. Один кінний артилерист витягнув свою шаблю і дехто підходив до нього, щоб перевірити. Я

(Закінчення на стор. 5-ій)

Богдан Кравців

ВЕЛИКДЕНЬ — СВЯТО НАШОЇ ТУГИ

Великдень — свято перемоги весни над зимою, свято перемоги дня над ніччю і свято перемоги життя над смертю — опроваджувано на землях України радісними піснями й іграми, урочистими відправами і службами, святковим настроєм в умах і серцях. І з другого боку великодні святкування поєднувано на Україні з прадавніх давен відзначуванням пам'яти померлих — молитвами й молебнами за прадідів, дідів і батьків.

І святкуючи сьогодні Великдень — свято Воскресення Христового, ми — по всьому світу в розсіянні сущі — сповняємось радісних спогадів про те, як оновлені й чисті не тільки шатами, але й душею, ми ясними очами зустрічали світ і людей, як всю нашу істоту заполонював гомін великодніх пісень і дзвонів, як окрилювала нас молодість мріями і поривами до далекого, невідомого, нездійсненого. І разом з тим пригадується нам, як сповнялись ми в ці дні живою любов'ю, почуванням глибокого зв'язку з тими, що лежали в могилах, одійшовши од нас на віки. З батьками і родичами, представниками нашого роду і нашої крови.

Тож Великдень — свято нашої туги. Гарячої і глибокої туги за тим, що було, що дало нам життя і що виростило нас. За далекою рідною землею, що разом з нами зодягалась колись у великодні дні всім багатством пробудженої природи, що закосичувалася китицями й вінками цвіту і соняшного проміння, переливалася оркестрою пташиного співу навперейми з піснями дівочими і дзвонами церковними. За далекими рідними хатами, що в них народжувалися і жили наші батьки, і ми, і наші братове і сестри, і що в них, кожного року на весні оновлюваних, зустрічали ми великий день Воскресення Христового — молоді, повні віри, мрій і сподівань. За родом нашим — нашими кревними і рідними, що залишилися там і продовжують життя й існування нації української, її бій великий за місце „в народів вольних колі", сповняючи заповіти тих, що одійшли, кров віддаючи і голови покладаючи за здійснення одвічних прагнень народу.

І тому теж Великдень — це свято нашої туги не тільки за тим, що було, що минулося й відлунало. Це свято нашої туги за тим, що буде, що прийти мусить неминуче, як день приходить по ночі, як весна йде на зміну весні, як від смерти визволяє воскресення.

У святкові, великодні дні, що їх ми оправаджуємо сьогодні по всьому світу розсіяні, — розкинені, ми не тільки віримо, але і знаємо твердо, що темрява неволі, яка пойняла нашу землю і нашу країну, минутися мусить. Що вже багато-багато разів на протязі вікової історії української землі поневолювали наш народ чужі орди, руїницькі ворожі сили. Що не змогли вони ніколи вбити українського духа ні знищити українську кров, що з кожночасного поневолення повставав знову український народ, мов той Фенікс із попелу, воскресав наче Христос з-під важкого могильного каменя. Що живим залишалося завжди українське слово й українська пісня, щоб завжди і завжди знову поєднуватися з піснею весняної природи у величний гимн Воскресення.

І веде нас оця наша туга за тим, що прийти мусить, кожного року у великодні дні в далекі рідні сторони, де як і колись перед тисячоліттями, перед сторіччями величним гимном волі розцвітають і нині весняні, воскресні пісні. Де в серцях українських людей, не зважаючи на всі муки, знущання і переслідування — живим залишився міт про Воскресення — старий як світ і молодий як весна. Де гомону вільних воскресних дзвонів чекають не тільки людські серця, але й руїни минулої державної слави і могили відомих і невідомих вояків — борців за волю і незалежність.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ВЕЛИКДЕНЬ!

Великий день цей християнський Великдень! Великий він своїм значенням, своєю вірою і своєю символікою. Людська мова занадто скупа, щоб висловити всю велич того справді Великого Дня, яким християнський світ святкує щорічно славу Воскресення Божого Сина по трьох днях Його розп'яття на хресті. Вже сам весняний час, у якому цю подію відзначається, такий величний красою, радістю і надією пробудженого і обновленого життя, що уста самі розкриваються, щоб співати пісню слави Тому, хто своєю премудрістю створив небо і землю, що создав вселенну, що створив життя в усій його силі і немочі, радості і смутку, славі й упокоренні.

Величезним трудом, збірними зусиллями багатьох-багатьох ґенерацій людині пощастило пробити малесеньке віконце у всесвіт: розбити атом та в ньому і при його допомозі пізнати чуда, які переходять всякі уявлення. А це, все ж таки, тільки маленьке віконце, в якому даремно було б шукати відповіді на всі коли, чому і як вселенної. Ось перед кількома днями в Гарварді відкрито новий, великий на 60 стіп радіо-телескоп, щоб уможливити астрономам дальші досліди вчиненого в 1931-му році відкриття радіозвуків з-поза простору нашої землі. Прослідкуючи ці голоси всесвіту, вчені поробили знову нові відкриття, а ці промощують шлях до все нових і незбагнутих таємниць, що перетворюють в дійсність найсміливіші людські фантазії. Скільки ще тих таємниць, де вони почались і де вони кінчаються?

Людина наділена розумом і вільною волею, щоб за ними шукати, їх відкривати. Це вона й робить, але в цьому вічному шуканні і вічному бажанні вона часто забуває відому їй, бо об'явлену первоціль і кінцеву мету, початок і кінець усього, альфу і омеґу вселенної: Бога!

Християнська цивілізація добігає вже другу тисячку років. Майже дві тисячі років тому Господь послав нам свого Сина, щоб Той словом і ділом вказав нам цей початок і кінець, щоб вказав нам останню мету і навчив нас, як до неї прямувати. Народження, смерть і воскресення Божого Сина та Його наука стали основою християнської цивілізації і в них, тільки в них, людина може знайти відповідь на кожний запит, якщо вона тільки має волю і силу та розум і мужність, щоб вірити. Дві тисячі років має людина готову не тільки відповідь, але і приклад на те, що, коли, як і чому та для чого робити, але як далеко ще вона від того, щоб з тієї науки і тих прикладів скористати! Так, щонайменше, говорять факти. Це ж сам Бог навчив нас, що ми Йому чинимо те, що чинимо ближньому нашому, і якщо *це брати за аксіому, то сьогодні, майже дві тисячі років після тієї науки, навіть той же світ, що називає себе християнським, повний тих, що ведуть Христа, в особі свого ближнього, на Голготу, плюють на Нього, б'ють і розпинають Його.*

На згадку цього наша думка лине в першу чергу у наш рідний „край веселий і мир хрещений", в якому безбожний ворог-окупант вчинив справжню Голготу та розп'яв на ній Христа в особі всього великого народу. Символ страстей, хресної дороги і самого розп'яття повторюються в Україні кожного дня і кожної години в найрізноманітніших видах від багатьох-багатьох років. І чи не були б ми співвинні в тому, якщо б ми не робили всього можливого, щоб ці страсті полегшити і вкоротити, а не тільки безчинно приглядатись їм, нехай і з болем серця та пасивним співчуттям! Чи не нашим людським і християнським обов'язком є докласти всіх сил і зусиль, щоб допомогти відвалити важкий камінь від гробу української волі та спричинитись до її воскресення! Кожна наша пожертва на харитативну чи народну ціль, кожне наше слово в обороні української правди буде такою допомогою. Про це ми повинні пам'ятати зокрема з таких нагод, як Празник Світлого Воскресення Христового. Нам треба його святкувати, але святкувати не тільки радістю весни, нового одягу чи святочного обіду і святочних забав та розваг, але в першу чергу молитвою, прославленням Христового Воскресення і проханням тих ласк, яких нам і всім людям сьогодні найбільше потрібно: жити і чинити так, як навчав нас своїм ділом і словом, своїм життям і своєю смертю наш Спаситель.

Найбільший символ Воскресення — це радість з надії на вічне життя, з надії, що після страстей і пониження приходить відпущення і слава. Але на це треба собі заслужити — християнським життям і християнськими вчинками, які доказували б наше бажання та нашу віру у Воскресення Христа, у Воскресення людей і народів.

Іван Кедрин

РЕАЛІЗМ БЕЗ ВИСНОВКІВ

Безумовно хотілося б під велике свято написати щось, що гармонізувало б з святочним настроєм і величною символікою Великодня. Прикро наражатися на закид, що вноситься дисонанс похмурими міркуваннями, коли на часі було б щось веселіше, бадьоріше. Але чи можна писати бадьоро, коли мова про тверезу оцінку загальної української ситуації? Може ще найбільш позитивним явищем є тепер реалізм, з яким підходить до оцінки цієї ситуації поважна українська публіцистика. Пригадаймо, що й перед першою світовою війною і перед другою українська політика не відзначалась реалізмом. Забагато було мрійництва, забагато романтизму, забагато пристосовування політичних передбачувань до власних бажань. Вступаючи в першу світову війну, ми не знали справжнього відношення до проблеми Сходу Европи збоку Австро-Угорщини й Німеччини, не кажучи вже про те, що, коли чехи, поляки, хорвати й словінці дивились не тільки на Відень, але й на Лондон, Париж і Вашинґтон, — для української політичної верхівки в Австрії це була тоді кромішня екзотика.

До другого світового зудару ми були ще гірше приготовані, як до першого. Коли „бліцкріг" за 17 днів зліквідував Польщу, а всі українські землі опинилися в соборній неволі, то ті українські діячі, які не були аж такі наївні, щоб вірити, що „большевики змінились", і залишивши край, врятували свої голови („нактес лебен", як казали німці), — то були вони все ж немалими наївняками. Ми були щасливі, що в Середній і Західній Европі збереглася сильна, численна українська політична еміґрація, яка підтримувала підпілля в краю і проповідувала безкомпромісовість у боротьбі за рідні ідеали. Не всі погоджувались з тією тактикою і з їхньою методикою. Але в той історичний час усі раділи, що ось залишився цілий і нерозбитий бодай один національно-політичний табір, який — думали ми — має свої політичні зв'язки з закордоном і добре знає ґрунт, на якому роками перебував. Яка це була помилка!

І тому кінець був найтрагічніший, який тільки можна було собі уявити: в рідному краю запанував лютий ворог, в німецьких концтаборах карались тисячі українців, але на Заході прилипла до українців марка ґерманофілів. На тлі того банкрутства природна й логічна була духова розтіч в перших роках еміґрації, закінчена у 1848 р., коли прийшла майже стовідсоткова політична консолідація еміґрації. Але швидко потім лінія розвитку політичної думки почала спадати знову вниз — і спадає далі.

Проте, це окрема тема. Тримаймося нашої зорієнтованости в зовнішньому світі, у розвоєних тенденціях міжнародних подій та в напрямних політики сильних миру цього. Ще раз: це добре, що теперішня українська громада на захід від залізної завіси визбувається своїх ілюзій і починає тверезо придивлятися західній політиці, такій, як вона є, а не якою ми хотіли б її мати. Така ясна й очевидна правда, як необхідність розподілу евразійського колоса на самостійні національні держави — не є ще загально зрозумілою правдою для всього Заходу. Захід не визбувся ще остаточно давньої оманної надії на демократичну Росію, постання якої на місці большевицької Росії означало б ліквідацію російського імперіялізму. Захід наївний в цьому пункті тепер так само, як наївним був у 1905 році, коли допомагав Росії зберегти доступ до Тихого океану, і в 1917 році, коли вірив в демократичність Тимчасового Уряду, і в 1933 році, коли ЗДА визнали большевицький уряд в СССР, і в 1941 році, коли західні столиці побивались за совєтським союзником, і в 1945 році, році Ялти та Потсдаму. Міжнародний торговельний світ, особливо англійський, завжди воліє мати діло з великопросторними господарськими партнерами. Ворожа українцям пропаґанда страшить Захід клопотом, що його мав би він з десятками держав, які постали б на місці одної великодержави, з якою можна би „співжити", якби вона тільки не претендувала на підбій світу.

Це правда, що цілі американської політики й української покриваються. Але поки що ця українська теорія, така вірна, правдива і слушна, видна тільки у спільному з цілим Заходом неґуванні большевизму, як ідеї і системи. Гасло визволення підсовєтських народів стосується іншою міркою до сателітних народів, зорганізованих в організації Вільна Европа, іншою до балтійських країн, визнаваних все ще „де юре", та іншою до всіх інших на схід від лінії Сяну, до яких відноситься теорія непередрішенства. Очевидно, трудно вже тепер з певністю твердити, що є політикою Заходу, а що відповідно до обставин тактикою. Правдою є теж, що знання української проблеми на Заході сьогодні куди більше, як колись було і що чимраз більше тих, які симпатизують українському визвольно-політичному рухові. Є й високі урядовці, які признають історичну помилку, що її зроблено через відмовлення збройної та моральної допомоги Українській Народній Республіці в 1918/20 рр. Але годі твердити, що у політичному плянуванні в західніх столицях вже тепер береться під увагу концепцію національних держав, існуючих тепер під фірмою совєтських республік, дармащо ця концепція може через ніч офіційно виринути — в інших міжнародних умовинах. Але не треба штучно позолочувати дійсности.

Виходило б, що із реальної оцінки теперішньої міжнародної ситуації — невеселої для українців без уваги на те, чи швидко прийшла б війна, чи довший період „коекзистенції" — українська політична думка і український політичний світ повинні витягати практичні висновки: як нам до цього ставитись, як цій ситуації протиставитись, яких засобів уживати, щоб в міру наших скромних сил впливати на її зміну? І тут починається по українському боці — повна пустка. Нема ніяких конкретних висновків ані в теорії, ані тим паче у практиці, як повинен виглядати український національно-політичний табір і як повинно виглядати українське політичне плянування в обличчі якраз теперішньої міжнародної ситуації. Це твердження стосується однаково і Української Національної Ради, і її „внутрішньої опозиції", і опонентів УНРади в націоналістичному чи гетьманському гурті. В котрому з тих, кажучи модним словом, середовищ можна зустріти цивільну відвагу зірвати із задоволенням з своїх „позицій", з дрібного процесу за устійнювання вини в зв'язку з якимось голосуванням, з підношенням до висот принципу свого маленького партійницького способу думання, з плеканням анахронічного культу своїх непорушних партійницьких тез, більшість з яких — це фрази, погонювані фразами.

Цікава річ: на еміґрації в Европі залишилось безумовно ще багато розумних, статечних, цінних громадян із старшого і молодшого покоління, особливо серед громадського й культурного активу. Є також політичні партії і групи з традицією. Є загальне розуміння, що теперішній стан політичної еміґрації кепський і що міжнародна ситуація вимагає впорядкування українського національно-політичного фронту. Чому ж у такому разі на тому фронті все ще панує беззмінно такий розгардіяш? Якого чуда треба, щоб знайшовся гурт одиниць із різних середовищ, які взяли б на себе ініціятиву за введення порядку, коли тієї ініціятиви не мають, чи не можуть мати, покликані для цього офіційні керівники. У Великодній час аж напрошується побажання, щоб сталося чудо і настав лад в українській родині.

ЩЕ 500,000 — НА СИБІР

Чи не з ініціятиви невгамовного й знахабнілого від дешевих успіхів Нікіти Хрущова скликано було на 10—11 квітня ц. р. до Москви нараду молодих будівельників - комсомольців, на якій виголосив він промову, закликаючи совєтську молодь їхати на Сибір. Слухняні учасники наради ухвалили відповідне звернення до совєтської молоді.

Зрештою, ні для кого це звернення несподіванкою не було. Вже з прийнятих на 20-му партійному з'їзді плянічностої п'ятирічки видно, що дальшу розбудову індустрії большевики вирішили вести на сході СССР. У вільному світі це рішення розшифрували, як бажання Москви, у підготові до прийдешньої війни, перенести центри своєї промисловості з найбільш загрожених районів на східні окраїни. Нещасна підсовєтська молодь, якій припало двигати найтяжчі брили в спорудженні комуністичних пірамід, мусить, як сказано в опублікованому зверненні, „для блага наступних поколінь, братися до цієї справи".

Експеримент Хрущова на цілинних землях, як відомо, не вдався. В минулому році врожай зібрано там мінімальний, і тепер 350,000 хлопців і дівчат, що „активно підтримали заклик партії" залишено фактично на власні сили, в голоді й холоді „освоювати" далі посушливі пустині.

Тепер потрібно ненажерливій Москві нові сотні тисяч молодих будівельників на будову в таєжних лісах і тундрах фабрик, копалень, залізниць, засекречених атомових заводів і всяких інших підприємств. Хоч у своїй промові Хрущов заявив, що совєтська молодь „напевно ще раз з таким же захопленням відгукнеться на заклик партії", а проте видно, що казахстанський досвід дечого його навчив. Масова втеча з цілинних земель, гострі прояви невдоволення „цілинників", що подекуди набирали організованих форм спротиву, змушують його говорити інакше. „Останнім часом, — сказав він, — серед деякої частини молоді почали проявлятися неправильні погляди на працю в нашому совєтському суспільстві . . . винні в цьому не тільки молоді люди, які мають такі погляди, але й дехто з людей старшого покоління . . ." І тому „шкідливі обивательські настрої, неповагу до праці ми повинні обстрілювати, і обстрілювати дуже кріпко . . ."

Погроза недвозначна. Перший секретар компартії наказує „відповідним органам" відкривати проти молоді вогонь. Наказує стосувати найгостріші заходи проти тих, у кого „обивательські настрої", хто „не поважає праці". Але звідки візьметься не обивательський, а якийсь інший настрій і повага до праці у совєтського робітника?

„Від роботи коні дохнуть", „дураків робота любить", — презирливо говорить про підневільну працю совєтська молодь. Ці прислів'я особливо популярні стали в народі у період сталінських п'ятирічок, у роках соціялістичного будівництва. І вони найкраще характеризують відношення народу до „ентузіястів", — до отих „коней", геніяльно представлених англійським письменником Орвеллом в його „Колгоспі тварин".

У своїй промові нещадно нападає Хрущов також на тих молодих людей, які, покінчивши середні школи, не хочуть братися до чорної роботи, а мріють працювати за фахом. Тут дає він широку волю демагогії, виганяючи молодь на Сибір. „Ви добре знаєте, — цинічно заявляє він, — що в наших умовах, діставши середню освіту, кожен робітник і кожен колгоспник матиме можливість дістати також і високу (!) освіту через заочне навчання. Але хіба совєтські люди не повинні будувати доми, працювати в фабриках, вирощувати картоплю і доїти корови? . . ."

Однак, не тільки погрози й не тільки переконування стосує Хрущов у своїй промові, — він старається ще й приваблювати завжди довірливу молодь, представляючи Сибір, як новітнє Ельдорадо. „За старих часів, — каже він, — про Сибір складали всілякі сумні пісні. Сибір був місцем заслан-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗДІЙСНЮВАНЕ ВОСКРЕСЕННЯ

Воскресення Христове завжди було найбільшим святом нашого народу. Інші християнські народи особливо урочисто згадують такі події Нового Завіту, як Народження чи Розп'яття Христа, не переживаючи глибше Воскресення. Різдво Христове, сприймається, як осередня подія Нового Заповіту і в Америці. Натомість Великдень позбавлений тут глибини переживань й багатства обряду, пов'язаних з цим святом у країнах і церквах східнього обряду.

Проте християнство — це насамперед релігія Воскресення. Читаючи євангеліє, особливо Іоанове, відчуваємо, як надхненні автори цих книг перебували під враженням Христового Воскресення. Усі євангельські розповіді про земне життя Христа підготовляють нас до події Воскресення, цього величного завершення Христової місії на землі. Оповідання ж євангелистів про події після Воскресення, — це зміцнювання нас у певності, що Христос „воістину воскрес!"

Воскресення — це перемога над темрявою, над смертю, це шлях у ясне, осяяне світлом любови й саможертви життя.

Доглибинно сприймаючи Воскресення, наш народ не може погодитись з його викривлюванням, коли велика жертва Христа часто зневажається злочинними діями людей. Тому наш народ опинився тепер у першій лаві серед тих, хто виступає проти найбільшого ворога Христа — проти червоної Москви. У своїх давніх переказах, наш народ часто виводить змагання правди з кривдою і стає служетелем правди та безбоязним змагуном проти кривди.

Спокусливо було б погодитися з могутньою кривдою, зрозуміти, як кажуть росіяни, що „між вовками жити — по-вовчому вити". Проте, наш народ не хоче жити між вовками. На нього не впливає ні голод, ні розстріли, ні заслання, ні пропаґанда. Ніхто й ніщо не може досі змусити нас заперечити Христового Воскресення й заявити, що правда мертва — в темному гробі, привалена важким каменем. Навпаки, ми розуміємо Воскресення буквально. Віримо, що колись воскреслий Христос знівечив міцні брами пекла, що сила зла зрушена, пекло втратило свою силу, що людина стала вільною.

Звичайно, зло дуже міцне. Більшість світу ще в полоні темряви. Зокрема, в площині політичній ще безліч у світі є слуг темряви, які борються проти свободи народів. — Москва, — втілення соціяльної й національної несправедливости, — ще має мільйони вірних слуг. Навіть у вільній Америці ; багато слуг Москви, які допомагають Кремлеві додушувати тих, кого Москва колись підкорила кров'ю й вогнем.

Зло тепер в наступі. Цілі суходоли підпали за останні десятиріччя у пряму чи посередню залежність від Кремлю. Кремлівські кати, що створили окремий світ насилля з велетенськими концентраційними таборами, з примусовою працею, з виголоджуванням народів, — ці кати тепер, як почесні гості, — роз'їздять по столицях Заходу, заходять у святині, де їх по-дружньому зустрічають червоні й нечервоні декани, перебувають, як рівнорядні, на різних нарадах. Закривавлені руки катів стискають долоні президентів і королів, вчених і філософів.

Навіть наймiцніших огорнула б безнадія, якщо б колись не відбулося світле Воскресення, — всупереч вирокам провідників старожидівського народу, всупереч байдужности світу, який тоді поринав не в меншій жорстокості, як тепер.

Воскресення здійснилося. Заковані у довічні пута, були звільнені. По світі пронеслось нове слово, нова добра вістка про знищення могутніх-злих, а про вивищення добрих і чистих. Задля цього знищення й задля цього вивищення Христос страждав, був похований і воскрес, себто задля цього відбулась найбільша таємниця, що її не охопити нашим марним розумом, але що її можемо відчути нашим гарячим серцем.

Воскресенням Христовим людині дана можливість щоденно відтворювати це воскресення, щоденно ламати брами пекла і щоденно визволяти закованих, малих, „рабів оцих малих," про що невпинно заповідав нам і наш національний геній — Шевченко.

Міцні духом і чисті серцем це виконують усюди. Виконувати це намагається й наша громада в Америці. Громада наша жертвенна й самовіддана. Внутрішні сварки й гонитва слабих за грішми ще не знівечили християнської душі. Треба тільки вчутися в цю шляхетну душу, зрозуміти, що часто буває (за висловом середньовічного філософа) „Господь ближчий до мене, ніж я сам."

А якщо так, то найкраще вшанувати Воскреслого Христа допомогою „одному з малих цих." Нагода для цього є завжди. Завжди можна відгукнутися на заклик допомогти нашим загальнонаціональним, добродійним, науковим й іншим інституціям. У великі свята особливо відчувається задоволення, яке приносить нам маленька наша жертва. Бо для християнина не може бути рівноцінне — набуття нового килима або меблі чи накормлення голодного з підтримкою для справи звільнення мільйонів, закованих Москвою.

Радість великого свята не заглушує в нашому серці стогону мільйонів закованих. — Працюючи для них, працюємо для себе, для своєї вічної душі, для свого вічного життя. Для того, щоб сьогорічний Великдень увійшов святом Воскресення і в наші оновлені душі.

І. К.

ПОМЕР ПОЕТ ПЕТРО КАРМАНСЬКИЙ

У числі з 17 квітня на останній сторінці, внизу, в правому кутку, подала київська газета „Радянська Україна" дрібним друком таку вістку: „Президія Спілки письменників України з глибоким сумом повідомляє про смерть видатного українського письменника Петра Сильвестровича Карманського, що сталася 16-го квітня цього року в м. Львові". Народився П. Карманський 1878 року.

Нат. Савченко

ОДИН ВЕЛИКДЕНЬ ІЗ МОГО ДИТИНСТВА

(2)

Гонор кожної доброї пані-господині в нашому селі — напекти папушників і солодких пасок стільки, щоб їх вистачило до Зелених Свят і то зберегти їх свіжими. Моя мати в цьому — перша: все це ховається в повному упакованні по Святах у дерев'яних скринях у коморі. Печення папушників — це цілий ритуал. Тут уже господиня диктатор! Ніхто не сміє заперечувати її права. Видається суворе зарядження: ніхто не сміє крім зайнятих і носа ткнути в кухню — мають ходити через парадне. Всі в кімнатах ходять навшпиньки, ніхто не сміє стукнути дверима, бо папушники сядуть, бачте! Для кращого забезпечення двері до кухні — на защіпці. Після папушників, пасок, наступає час на печення тортів, мазурок тощо. А вже яйця красять і роблять сирну паску в суботу. Паски виглядають, як коровай: через паску кладуть широке перехрестя з тіста, обпоясують потім паску поясом. Зверху — шишечка, а поміж перехрестями — кренделі. Все це пришпилюється шпичками з свяченої верби. Для запаху кладуть: кардамон, шафран тощо. А батько: „оце ви кладете шафран у паски, а не знаєте, що в Індії ним обкладають померлих на чуму, а потім привозять до нас і продають." Я приймаю це за правду й нізащо не хочу їсти любимої, солодкої паски, бо з шафраном же — це жах! Врешті мати переконує мене, що батько жартував. Все ж нехіть до шафрана залишилася й досі. Мати пече звичайно щей дарник (артос). Дарник — це символ жертвенности Божественного Агнця — Ісуса Христа й Його Воскресіння. По освяченні його в церкві, ділять на малесенькі шматочки й після Служби Божої, здається в Томину неділю, роздають людям. Шматочки освяченого дарника дають хворим людям і звірятам, а також тільним коровам.

Яйця селяни красять своїми фарбами: так, виварені бруньки ліщини дають гарний зеленавий кольор, цибулиння — жовтий, а яскраву зелену краску добувають також із печених трав. Червоний кольор дає куплена вже „кірка" (ця фарба має вигляд дрібно посічених стружок). Яйця наперед галунять, а потім варять у „кірці". Дехто, а найбільше ми, діти, фарбуємо купленими паперцями, з образками на тему Великодня, з написом: „Х. В.!" тощо. Не пам'ятаю, щоб у нашому селі за моїх дитячих років писали писанки, але можливо, що колись давно це було й у нас, бо ходила така приказка: „Христос Воскрес, Христос Воскрес! У лисинку, у лисинку! Дайте яєць ще й писанку, ще й писанку"!

Усі роботи повинні бути закінчені до заходу сонця, в суботу перед Великоднем, бо потім заходить уже Свято й працювати — гріх!

Зараз за нашим селом, на горі був невеликий лісок, що зветься „Щурове", а коло нього здовж бігла досить вузька долина. Оповідали, ніби колись давно в нашому селі жив селянин Щур. Ото раз поїхав він під той лісок орати, саме в Великодню ніч, — чи доорював, чи що. Та ось задзвонили Великодні дзвони й захланний Щур разом із волами запався під землю. Й тепер, коли на Великдень задзвонять дзвони, можна почути там зпід землі: „Гей, гей!" . . .

Наближається урочистий день Пасхи. В навечеріє Його мати гонить нас зараз звечора спати, аби були бадьоріші на Світлій Всенічній, що почнеться о 12-ій годині ночі.

Великодній стіл у нас уже готовий. Старші сестри прибрали його дуже гарно, бо мати вже валиться з ніг від утоми. Пан-отець має приїхати до нас увечері святити паски, взагалі Великодні страви. Навшпиньки тихенько входжу в залю, де попід стіною стоїть той заповідний стіл. Ось стоять, немов жовніри, виструнчившися попід стіною високі добірні пампушки. Білі з глазурі шапки на них прикрашені цукровим маком, фасолькою та кольоровими квітками з цукру ж. На столі поміж стравами розставлені букети польових і лісових квіток: тут і проліски, ряст, сон . . . пучечки барвінку розкидані — причеплені по краях білого обруса. Але що це? На кількох папушниках виколупані саме зверху їх, посередині великі рожеві й червоні квіточки! — Хто насмілився на таке святотатство?! . . А от, Боже! на солодких пасках також бракує трохи великих родзинків і миґдалів, втиканих у шишечки. У мене майнула думка: чи не старший брат. Ні. Так, це ніхто інший, тільки він, — він такий у нас солодкоїжка! Очі оббігають далі навколо стола: ось смажене, начинюване кашою, порося, ніби біжить із хроном у роті. Печений індик задрав білий паперовий кучерявий хвіст. Масляний баранчик у льодовій підставці, накритий ковпаком. Печене плечко, велика шинка — вона була запечена в коржі, аби не вибіг сік, — все це обложене кучерявою зеленою петрушкою. Врешті торти, мазурки, запечена сирна паска (а полтавська наша ще в льодовні). Стоятиме там аж до завтра — до Великодня, аби не розтопилася, бо ніжна дуже), — все пестить око, дратує смак, слинки починають бігати з рота. Облизуюся, а мені здається, що Христос у ясно вичищених срібних ризах дивиться на мене суворо: „Не руш!", — ніби каже. Але ж він виглядає зовсім лагідно й благословляє, потішаю себе я, а все ж стає моторошно і я мигцем біжу з світлиці до старенької тітки й на ухо — секретно, оповідаю про страшне святотатство. Приймається негайно міри: свіжі прикраси заповнюють порожні місця на папушниках і пасках. Головне, що ніхто не знає! От, думаю, нехай тепер ласун подивуться!

Аж ось уже й пан-отець. Великодній стіл посвячений, але ми ще не сміємо розговлятись, це вільно аж по утрені.

— А ти чого не спиш"? — питає мати: „лягай, бо проспиш Всенічну".

О, це вже Боже борони! — Це було б таке горе для мене: така урочистість, й її пропустити! На саму згадку серце завмирає. Кидаюся на ліжко . . . Не отямилася, як вже будять: треба вставати!

Сестри вже сяють білими сукнями, коні під ґанком, — готові! Тремтячими руками, з допомогою сестер поспішаю одягнутися, — ми будемо в самих сукнях, але поки не заспівають „Христос Воскрес" — в темних пальтах, бо то ще піст і не випадає в білому. Вже їдемо! . .

В церкві ще напів темно, ще рано приїхали. Люди переважно старші, в темних одягах. Дяк монотонно читає „часи". Зрідка попід іконами блимають свічки . . . Скорбна Мати Божа в іконостасі, з прибитими мечами грудьми . . . Жалість стискає серце, сльози плинуть у мене з очей: защо! Защо розіп'яли Христа?! . . За добро, що Він робив людям, за правду?! . . По другу сторону Царських дверей — Христос у терновому вінці . . . Монотонне читання дяка, сутінь церкви заколисують до сну. Повіки злипаються . . .

Аж ось учинився рух у церкві. Загойдалися корогви, готується хресний ход . . . — мусять вийти з церкви, двері її замикають і запечатують. Тепер вона — це Гріб Господній. Хресний ход тричі обходить навколо церкви, за ним другий і далі полилися могутні урочисті дзвони, — надійшов час Воскресення Христового! Процесія спиняється перед дверима церкви. Священик відламує печатку й відмикає церкву. Хор співає: Христос Воскрес із мертвих! . . Тричі. Серце чомусь швидко так б'ється, а душу огортає містичне піднесення. Тайна звершилася, Христос Воскрес!

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Д-р Осип Берест

НОВІ ІСТОРИЧНІ ДОКУМЕНТИ ХРИСТОВОЇ ЕПОХИ

(Археологія прослідкує пам'ятки Святої Землі).

Модерна археологія сьогодні дуже складна наука. Вона полонює увагу не тільки істориків культури, але також антропологів, хеміків, лікарів, мистців. У всіх частках світу копають нині завзято, немовби людство в дослідженні минувшини хоче шукати нових доріг на краще завтра. Як наука з дуже великим засягом, археологія має також свою номенклятуру. Місця, де копають археологи, називають археологічними стоянками — або станціями і їх нумерують числами. Модерна археологія не вдоволяється тільки тим, що найдений предмет має означати, та з якого часу він походить. Вона старається передовсім проаналізувати докладно цілу епоху, що відноситься до даного предмету. Така аналіза є можлива лише при співпраці цілого штабу спеціялістів.

Археологія, що займається досліджуванням пам'яток біблійних часів, розвинулася в ділянку т. зв. „біблійної археології." Стосується вона головно до епохи Христа чи часів безпосередньо перед Христом; тому не від речі буде сьогадні, з нагоди Воскресення Христового, зазнайомитись коротко з вислідами цих дослідів.

Весною 1947 року бедуїни племени Тоаміра, що живуть над берегами Мертвого моря на південь від Єрихону, шукали в печерах пустині Chirbet Qumran за загубленою вівцею. Але замість вівці найшли бедуїни в цих печерах стародавню глиняну посудину — а в ній загорнені в полотно сувої. Був це час воєнної завірюхи на ізраїльських землях, тому араби змогли легко сховати свої знахідки перед оком влади.

Дальша доля найдених сувоїв (папірусів) являється так само фантастичною, як і їх найдка.

Частину їх купує за різним посередництвом Археологічний інститут Гебрейського університету в Єрусалимі — (проф. Сукенік). Друга частина папірусів опиняється в руках сирійського Архиєпископа в Єрусалимі Мар Атаназія Самуеля. Цей передає найдені письма до прослідження американським орієнталістам в Єрусалимі (American school of Oriental Research, директор, проф. Burrow). Співробітник цієї установи д-р Trever висилає негайно фотокопії папірусів до Балтімор у ЗДА до проф. W. F. Abrights'a, знатока-орієнталіста при Джан Гопкінс унерситеті, автора відомої книжки п. н.: „Археологія й релігія Ізраїлю". Albrights уважає знахідку за таку важливу, що він телеграфічно подає вислід своєї експертизи до Єрусалиму: „Найдені документи він оцінює як правдиві, вони походять із 1-го віку перед ерою Христа і являються найбільшими писаними документами та знахідками нашої доби."

Дальші досліди виказали, що найдені бедуїнами документи походять з ізраїльської бібліотеки з римських часів в Палестині, отже з часів доби Христа, чи з часів безпосередньо перед нею. Археологічні розкопи довели до відкриття місця, де находилася та бібліотека. Найдено тут рештки дерев'яної будівлі в розмірах 30 Х 37 метрів, а в ній залю з рештками стола, лавку з цегол та каламар з рештками неметалічного чорнила. На підставі залишок будівлі та найдених в ній предметів відтворили археологи разом з істориками цілу історію цієї ізраїльської святині. Сходи, що ведуть до ритуального басейну біля будівлі, виказують сліди знищення землетрусом. Могло це статися в часі 135 - 131 р. перед Христом. Будівля знову ж виказує сліди знищення вогнем. Здогадуються, що святиню спалили римляни під час війни з Ізраїлем (66-70 р. після нар. Христа). Мабуть в тому часі ізраїльські жерці, щоб захоронити святі книги перед знищенням, сховали їх до глиняних посудин, і закопали в поблизьких печерах, де їх і найдено аж тепер.

З часів римської окупації від 68 р. до кінця першого віку після Христа походить ізраїльський цвинтар з яких тисячу гробами, відкритий в околиці знищеної святині. Відкрита оселя, що її центром є зруйнована святиня разом з цвинтарем, була заселена сектою Ессенів, що жила в Палестині на переломі Христової ери і що її останків дошукуються в пізнішій секті караїмів. Вище згадана секта ессенів була свого роду замкненим конвентом-законом, щось вроді пізніших християнських монастирських орденів. Члени ордену жили за суворими приписами щодо посту, молитви та праці на ріллі або іншого роду. Ті саме монахи секти ессенів являються авторами найдених біблійних манускриптів. Сьогодні зміст цих рукописів, зредагованих в гебрайській та арамейській мовах, перероложено трохи чи не на усі мови світу. Але на особливу увагу заслуговує праця американського вченого E. Wilson'a п. н.: „Рукописи з-над Мертвого Моря."

Зміст найдених в Chirlet Qunran папірусів, а також найдених пізніше в п'ятьох інших печерах пустині рукописів — можна поділити на три групи: 1) Біблійні письма, що відповідають письмам Старого Завіту, згл. потверджують їх зміст. 2) Апокрифи і псевдо-епіграфи. — 3) Ритуальні приписи секти. Але до найважливіших змістом належать ті сувої, що в них подається зміст наук Ісаї, найбільшого пророка біблійних часів, збірка псальмів, апокаліпса про боротьбу світла з темрявою, коментарі до першої Книги Мойсея.

Досліди над старинними біблійними папірусами далеко ще не завершені, тим більше, що безупину знаходяться нові сувої, що їх разом з давніми зберігають в нововідкритому музеї фундації Рокефелера в Старому Єрусалимі. Можливо туди переведуть, а може вже перевели, кодекс профетів з 916 року, найдений в синагозі на Криму. В 1951 році проcліджено тексти останнього великого ізраїльського революціонера „Сина Звізди" Бар Кохби з часів Адріяна (132 перед Хр. до 35 Христової ери). Але найбільш сенсаційне відкриття зроблено також в Qumran, де найдено два сувої з бронзи, широкі на 30 цм. і довгі на 2,5 метра, вкриті ритим у бронзі письмом. Довгий час вчені боялися розвивати металевий сувій, щоб не ушкодити, що, як згадано вище, лютого ц. р. пощастило в College of Technology в Менчестер без ушкодження сувій розвинути і сфотографувати письмо. Цей успішний захід вважають вчені за великий тріюмф модерної техніки.

Спитаймо тепер, яку вартість мають вище згадані знахідки для християнського світу сучасної доби?

Можна зовсім певно ствердити, що як згадано вище, всі ці письма потверджують правдивість книг Старого і Нового Завіту. Але що важливіше, вони наглядно віддзеркалюють той духовий світ, що в ньому родилася Наука Христа.

Микола Пимоненко „Великдень на Україні"

ПИСАНКИ — СТАРОДАВНЄ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ

Таке твердження подає арґентинський ілюстрований журнал „ЕСТО ЕС" ч. 115 за місяць квітень 1956 р., який присвячує цілі дві сторінки, поміщуючи 5 світлин та коментар відносно українських писанок.

Світлини з'ясовують систему, якою виробляється писанки, та звертають увагу на мистецьку вартість українських вишивок, які також являються якісним мистецтвом українського народу.

В коментарі наводиться леґенду про те, що писанки мають своє передісторичне походження, а з приходом християнства, вони набрали ще більшої популярности, пов'язаної з традиціями Великодніх Свят, які в Україні святкуються дуже величаво і аж триденними обходами.

Треба думати, що згадані ілюстрації та коментарі — це передрук з американських журналів, бо в них згадується ім'я п-ни Сурмач, яка є дочкою відомого українця, — властителя української книгарні в Ню Йорку. Повищі припущення не мають певних тверджень, але їх наводимо тому, щоб ствердити той незаперечний факт, що українські писанки — це таке наше народне мистецтво, яке викликає зацікавлення між чужинцями, а тим самим служить як певний пропаґандивний засіб серед чужинців.

ПИСАНКА ДЛЯ ЗАЛИШЕНЦІВ

Замість святочних побажань з нагоди Великодніх Свят, зложили на Писанку для залишенців працівники Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи":

Д. Галичин	$10.00
Р. Слободян	10.00
Г. Герман	10.00
А. Драган	10.00
І. Кедрин	10.00
С. Федів	5.00
Д-р Л. Луців	5.00
С. Шумейко	5.00
Д. Слободян	5.00
П. Постолюк	5.00
С. Курляк	5.00
С. Парницький	5.00
В. Назаревич	5.00
І. Книш	5.00
Я. Кулинич	5.00
О. Гіббонс	3.00
Б. Кравців	3.00
В. Давиденко	3.00
Я. Левицька	3.00
І. Лапичак	3.00
У. Явна	3.00
Х. Бук	3.00
Д. Кравець	3.00
К. Магура	3.00
М. Міляновач	3.00
В. Сохан	3.00
К. Стецюк	3.00
М. Лисогір	3.00
Т. Гіль	3.00
Р. Ференцевич	3.00
С. Гладкий	2.00
Є. Гашинський	2.00
І. Вербяний	2.00
Д-р О. Волощук	2.00
Д-р І. Козак	2.00
М. Думанська	2.00
М. Сташинська	2.00
О. Кейс	2.00
Л. Лапичак	2.00
А. Лапичак	2.00
А. Домарацький	2.00
М. Твердовський	2.00
В. Кушнір	2.00
І. Попович	2.00
Т. Лютвинок	2.00
С. Раси	1.00
С. Соколишин	1.00
Д. П.	1.00
Д. Кусий	0.50
Разом	$178.50

УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ В ПАРИЗЬКІМ МИСТЕЦЬКІМ САЛЬОНІ

Париж. — На відкритій тут величезній мистецькій виставці Сальону Незалежних у Великій Палаті (Гран Пале) показано теж твори чотирьох українських мистців: Соні Зарицької, Миколи Кричевського, Славка і Сергія Литвиненка з Ню Йорку. Зарицька виставила цикл своїх рисунків і одну ґравюру; всі твори цієї артистки — це типові для неї фіґуральні композиції (Мадонна). Кричевський виставив свої види Парижу, а Славко — свою „Скитальчу Мадонну". Литвиненко, що виставляв у паризьких сальонах 25 років тому, показав на виставці свою композицію „Присяга" в терракоті. Ціла колосальна виставка начислює разом 3,776 творів.

ДАРЕМНЕ ШУКАЮТЬ 4-000-РІЧНОЇ ПРИНЦЕСИ

З великими надіями, парадою і зворушенням відкрито в оазі Фейюм на південь від Каїро в Єгипті 4,000-річний саркофаг, в якому єгипетські історики й археологи сподівалися знайти мумію принцеси Нефро Птаг з 12-ої династії, що жила дві тисячі років перед Христом. Це вже вдруге єгипетські фахівці шукали саркофаг молодої доньки фараона Аменемгата III: перший попереджений великими надіями, відкрито 1888 р. Коли відсунули з саркофага 10-тонну ґранітну плиту, побачили, що він виповнений водою. Воду випомпували, і тоді на дні появилася верства чистого золота, а серед неї — самоцвіти та 10 алябастрових чаш із покришками. В цій верстві знайшли тапакож грудки твердого білого матеріялу. Коли їх відчистили і проаналізували, виявилось, що це — останки людських кісток. Єгиптологи стоять перед загадкою: чи є це могила загубленої княжни, що жила 4,000 років тому?

СПОМИН ПІД ВЕЛИКДЕНЬ

Мій шановний кум з Филаделфії, О. Тарнавський, похвалився раз у „Свободі", що він походить з славного, дяківського роду, що й мене спонукало забрати голос в цій матерії, бо я теж маю деяке відношення до дяківства . . .

Мій вуйко Іван Білий, що справді був білий, як той голуб, і якого все село кликало чомусь „вуйком", не тільки виконував обов'язки дяка, але й був у нас ворожбитом від погоди і підписував цертифікати смерти, так само для людей, як і для упавшої худібки.

Вуйко не мав жадної дяківської школи, співав, як казали люди, „зі слуху", з аматорства, ну, та й був „кровно" заінтересований всякими „приношеніями", які, зокрема, під час Свят, були досить обильні. Нот не вмів читати, не знав навіть документно всіх „гласів" та напівів та й голос мав уже досить розбитий, але на таке село, як Відники, і такий дяк був добрий, — жартували собі довколишні сусіди.

Розуміється — по протекції Вуйко завжди саджав мене малого коло себе в крилосі, з якого ледве-ледве виставав наверх чубок моєї голови. Тоді не було для мене більшої радости, як оглядати собі образки в різних старих псалтирях, требниках, часословах, з яких вже порохно сипалось, а деякі з них, мабуть, вже тоді мали не абияку архівну вартість.

А найбільше любив я сидіти з Вуйком в крилосі у Страсний Тиждень — у Живний Четвер, чи під час ходження до Плащониці, коли ціле село, від малого до старого, дефілювало через церкву, поклонялось Божому Гробові, било поклони. З якою заздрістю споглядали тоді на мене мої ровесники, товариші дитячих забав і з шкільної лавки! З тої заздрости вони й потім мстилися на мені: звичайно, після Страстей, засідалися на мене на вулиці і добре наминали мені боки.

Пригадую — раз, на самий Великдень, трапився Вуйкові випадок . . . Зразу все ішло гаразд і „по уставу". Вуйко був при голосі, відспівав без перешкод Воскресну Утреню, знаменито тримався під час свячення пасок, але як прийшла Служба Божа — то вже трохи вибився зі сил і голосу. Раптом взяв трохи зависоко „Ангел вопіяше", — як підтягнув під саме небо „І паки реку-у-у! . ." — і став, занімів!

Голос йому зірвався і застряг у горлі так раптово, що трохи „адамове яблуко" не вискочило наверх. Він ворушив губами, дико витріщаючи очі напружував голосові струни — та дарма, жаден звук вже не добувся з його горла.

Щастя, що був на відправі дячок з сусіднього села, що сватався до одної з відницьких дівчат: він зайняв у крилосі Вуйкове місце, і так уже докінчили Службу Божу.

Коли люди повиходили з церкви — як взяли мене, бідного, на язики!

— Гей, ти, піддячий! — казали, — а ти чого в крилосі стоїш? В нас нема задармо книшів їсти! Чому далі не потягнув, коли вуйкові застряг в горлі „Ангел вопіяше"?

З того часу я вже більше ніколи не ходив з Вуйком до крилоса . . . Та ще й тепер, в Америці, іноді, як дехто з моїх приятелів, кваліфікованих оперових співаків, затягне в церкві „Ангел вопіяше" — то мені зараз моторошно робиться, і Вуйків образ стає перед очима, виринаючи, мов нинішній спомин, з давніх днів дитинства . . .

Ікер.

Ольга Мак

Я І „СВОБОДА"

(1)

(З нагоди десятиріччя співпраці сама собі присвячую)

Дехто твердить, що першим поштовхом до всякого роду творчости є невдоволення дійсністю. Скільки правди є в тому твердженні можна точно встановити, коли пригадаємо собі наше життя в Ді-Пі таборах по закінченні другої світової війни. Хто з нас тоді був вдоволений? Ніхто. Рішуче ніхто! І де ж можна було бути вдоволеним, коли всі шляхи повороту стали для нас закритими, майбутнє представлялося темно і зовсім невиразно.

Так отож, кажу, дійсність тоді нікому не подобалась, нікого не задовольняла, а навіть викликала гіркі нарікання й гострі протести. Тож і не дивно, що саме тоді серед вигнанців стихійно почали народжуватися різноманітні й цілком непередбачені таланти. Навіть в американських окупаційних зонах тісі, так би мовити, „талановитої пошести" не могли стримати ні шоколяда, ні кемелси", ні кер-пакети, роздавані щедрою рукою направо і наліво. А що ж допіру казати про вбогі французькі й англійські окупаційні зони! Просто рідко коли доводилось зустріти звичайну людину. Натомість — куди, як то кажуть, палицею не кинь — неминуче по ногах якогось генія влучиш. І яких то тільки тоді геніїв у нас не було! Політичні, військові, дипломатичні, ораторські, наукові, комерційні, злодійські і навіть мистецькі. Жінки найбільше пописувалися в геніяльності кулінарній і, треба їм признати належне, досягли не абияких успіхів.

Що ж до мене особисто, то я вирішила не братися ні до чого нового, лиш розвивати далі свою геніяльність у вибраному вже на самому початку совєтсько - німецької війни напрямку — журналістичному. Я вже мала за собою великий досвід, і за чотири роки видрукувала в різній пресі не менше, як три статті.

Всі обставини сприяли мені у моїх плянах: ми жили тоді в англійській окупаційній зоні Австрії в місті Філлях „на приватці" і займали кут, відділений від ґаражу паперовою стіною, площею приблизно 3 × 4 метри. В ґаражі постійно випробовували мотори, щось клепали, щось свердлували, щось швайсували і щодня припирали нам двері так, що доводилося лазити через вікно. Мали ми двоє дітей голих-босих і голодних, на третє сподівалися. Палива не було, а саморобна кухня, коли тільки під нею розпалити, куріла, як дурна; про взуття, одяг й інші предмети розкоші не було, звичайно, й мови, а харчів що їх видавали на місячні картки, при нормальному зужитку вистачало рівно на тиждень. Решту доводилося латати з допомогою різних карколомних диплоьоматично- комерційних операцій.

Скажіть тепер самі, чи в таких обставинах могло забракнути отого першого стимулу до творчости? Коли хочете, то тих стимулів було аж забагато! Як і всі діпісти, я бачила, що світ котиться шкереберть, що правда стоптана, що дипломатія світових потуг знаходиться на згубній дорозі; як і всі діпісти, я була переконана в тому, що єдиною силою, покликаною сказати рішуче слово і внести радикальну зміну поглядів і порядків на земній кулі, є ми — політична еміґрація. А що по нас зараз таки друге місце відігравала Америка, то ж, не довго думаючи, вирішила я звернутися з апелем до Вашинґтону за посередництвом української преси обох Америк.

По місяці праці в поті чола мій апель був готовий. Не можу Вам, Шановні Читачі, зараз точно, чи навіть приблизно, переказати його зміст, але запевняю Вас в одному: він, той апель, був страшенно геніяльний! Була в ньому чи не ціла історія України, були докладно зреферовані всі наші кривди під московською окупацією, була осторога для світу й рецепти для всіх дипломатів — що і як мають далі робити.

З огляду на військову цензуру, мій апель, переписаний в трьох копіях (для ЗДА, Канади й Арґентини), був переданий до Швайцарії через „геніїв від сахарини", званих популярно пасказями, а звідтам міг уже дійти на місця призначення. Бо, як відомо, в Швайцарії цензури не було, і Швайцарія, як невтральна країна, в той час одинока підтримувала з допомогою сахарини активні дипломатичні взаємини з нашими торговельними екзильними середовищами.

Сталася та знаменна подія десь наприкінці 1945-го року, і всі, хто був посвячений у цю державну таємницю, нетерпеливо чекали вислідів.

Одна копія (перша!) пішла до „Свободи", але, оскільки у світі радикальних змін не наступило й досі, слід міркувати, що мого геніяльного апелю не видрукували. Тому, на жаль, не можу датувати початку своєї співпраці з нашим Шановним Щоденником тією невидрукуваною статтею. Наша співпраця датується терміном пізнішим на пару місяців, а саме — Великоднем 1946 року. І про це я, властиво, хотіла писати у своєму сьогоднішньому фейлетоні.

Може тому, що я не знала про сумну долю свого першого допису, а може й тому, що джерела мого надхнення були невичерпними, десь уже, якщо не помиляюся, в „Свободи" великоднього фейлетона. Спішилася, щоб допис (знову ж таки через Швайцарію) прийшов на час і щоб сильніші й відоміші конкуренти не розхапали всього місця в часописі.

Допис пішов таємничими дорогами, а біда в хаті була стара: брак їжі, брак одежі й взуття, брак палива, але турбот і гризот — надмір! Таланти й генії бушували далі у своєму розвої, але поруч з тим у багатьох уже почали прокидатися дрібничкові інтереси: беручи в руки свіжий часопис, мешканці „приваток" передусім жадібними очима шукали по третій і четвертій сторінці за „ауфруфами" на додаткові приділи харчів, а лишень після того переходили до подій світового значення. Особливо ж помітний був духовий занепад в кінці Великого Посту. Все населення Австрії (автохтонне й чужинецьке) перестало цікавитися політикою, а розгадувало на всі способи питання: чи „Ернерунґсамт" дасть якісь додаткові приділи на свята, чи ні? Одні казали, що Америка вже привезла для розподілу на Великдень тяжкі транспорти харчів і здепозитувала їх у Відні. Другі знову запевняли, що ніяких транспортів нема і ніякого додаткового приділу, не то що святкового, а й взагалі такого, як було в інших місяцях, не передбачається.

Ми ж навіть не завдавали собі труду розгадувати того питання і тільки кожного разу запитливо дивилися на нашу листоношиху — сухенькe збідоване створіння, що виглядало так, ніби було вирізане в профіль з грубого сірого картону, і мало тьмаві очі витягненого з росолу оселедця. У випадках „ауфруфу" ми її щедро напували чорним „бонен-кафе" з сахариною, а у звичайні дні збували сухим „дякую". І тому наша листоношиха в радісних для всіх днях бігала підтюпцем, а в „порожніх" — ледве волочила ноги і мала сумний, винуватий вигляд..

Минали дні за днями, а про святочні приділи не було ні згадки. І чорна безнадія вселилася в наші серця. Де ж пак! Оце має бути такий Великдень? Той перший Великдень в демократичному світі?! Навіть минулого року було краще, бо англійці вступили до Філляху саме у Великодню Неділю і принесли з собою радість, надію, віру в зміну на краще, а таборові магазини, розділені „по-демократичному" між звільненими невільниками, забезпечували, так би мовити, реальний бік свята. А тепер? Ні надії, ні віри в зміну на краще, ні таборових магазинів, а тому й не тільки радости нема, а, навпаки, сум і гіркота.

Що лишається в таких випадках людині? Нічого. Хіба тільки мріяти про те, як би воно могло бути добре, коли б не було так зле, і як воно було раніше, поки не настало теперішнє.

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЩЕ 500,000 — НА СИБІР

(Закінчення зі стор. 2).

ня, каторги. Тому Сибіром лякали людей. Алеж, товариші: земля сибірська — це чудова і багатюща земля. Ось Анастас Іванович Мікоян недавно вернувся з Китаю. По дорозі до Москви він спинився в деяких сибірських містах і каже, що там уже й снігу немає . . ." Старий демагог Хрущов цитує письменника Радіщева, який 160 років тому дуже вихвалював Сибір, пригадує поетичні вислови Горького, який також захоплювався тим краєм. Про магаданські, колимські та всякі інші табори смерти, де поневіряються мільйони в'язнів соціялізму, Хрущов не згадує. Бо совєтська каторга — не каторга, каторга була тільки за царя . . .

Колись в царській армії, вишколюючи в касарнях з селянських парубків „чудо-багатирів", втовкмачували їм у голови: „русский солдат морозу й дощу не боїться — на морозі русский солдат теплий, а під дощем сухий!" Цю немудру науку царських унтерофіцерів повністю використовує тепер перший секретар комуністичної партії Хрущов, який не любить порпатися в теоріях клясиків марксизму-ленінізму. У своїй промові він заявив дослівно: „Ми знаємо, що наша молодь не боїться морозів, не боїться сибірської тайги і її не можуть злякати ніякі труднощі. І тому партія звертається до вас із закликом послати своїх кращих товаришів на будову найважливіших підприємств".

Труднощі, які чекають на „чудо-багатирів" у Сибіру, Хрущов не приховує: в Сибіру буде ще гірше, як в Казахстані. Він уже не кличе молодь, як кликав „цілинників", їхати враз із родинами. „Їхати, — каже він, — мусять лише самотні хлопці й дівчата, у спільній праці вони пізнають одне одного, переженяться і вже на місці будуть творити родини . . ." Хрущов навіть не потішає будівельників, як потішав колись „цілинників", що матимуть вони бодай мінімальні вигоди. „На нових будовах, у ще неосвоєних районах, — каже він, — потрібні нам сміливі й мужні люди, бо умовини там будуть дуже суворі. І ви добре повинні усвідомити собі, що це не до тещі на пироги їхати . . ." І після того переходить до аритметики. „Комсомол, — каже він, — нараховує в своїх рядах 18.500,000 членів. То хіба ж комсомольці з свого середовища не зможуть виділити 300-500 тисяч осіб на Сибір? Звичайно, можуть!"

Чи не просто вирішується в Москві ця трагічна для підсовєтської молоді справа?

Лише на протязі останніх двох років 350,000 запроторила вона в пустині Казахстану „освоювати" цілину. 100-150 тисяч загнала під землю, в копальні Донбасу і Кривбасу ліквідувати перманентний „прорив на вугільному фронті". Ще 300-500 тисяч збирається кинути в сибірську тайгу і тундру, в зони вічної мерзлоти. Адже соціялізм, — писав Ленін, — це облік. І більше нічого. Це — цифри, за якими не видно горя матерів, зруйнованих молодих надій, не видно людини, що гине в ім'я соціялізму. „Что нам рубль — что нам два!" — як каже популярне московське прислів'я.

Хрущов не сумнівається, що „новий заклик партії — відрядити нові сотні тисяч юнаків і дівчат на Сибір — знайде гарячу підтримку комсомольців і всієї совєтської молоді". Щодо цього ми дуже сумніваємось. Напевно і юнаки та дівчата, долю яких плянують і вирішують нові диктатори, мають щодо цього свою окрему думку. Цю „вовчу думку" вже зреалізували незнані тисячі, що вивтікали були з степів Казахстану та з копалень Донбасу і тепер, як потенціяльні „вороги народу", живуть на напівлегальному становищі. Ця окрема від офіційної думка з кожним днем визріває в сотнях тисяч голів української молоді, яка шукає відповіді на вічне питання: де правда і де справедливість? А непевна ситуація в Совєтському Союзі, що створилася після розвінчання Сталіна, цей процес визрівання думки — прискорює.

В. С-ко

ШАФРАН

Колись, як в Україні не було ще щасливого колгоспного життя і люди жили як люди, а селяни мали своє збіжжя, якого не міряли на грами, тільки на корці і пуди, кожна господиня пам'ятала, щоб перед Великодніми Святами купити шафрану до паски. А паски були тоді великі, як решето, і жовті, як віск, і жовтість їх була від шафрану. От тому і я хочу розповісти про шафран і тим, що про нього ще не чули, і тим, які про нього може вже й забули.

Ранньою весною бачимо по городцях перші квіти, які пробиваються крізь снігову покриву, ваблять своїми барвами очі і віщують прихід весни. Ці квіти — це різні породи крокусів (так вони називаються і в латинській термінології), які ростуть дико в Малій Азії, а в Европі на Балканськім півострові, на Мадярщині і в південній Україні. На західніх українських землях державні закони забороняли їх зривати, бо, як рідкісні рослини, були вони охоронювані. Одно таке місце, де можна було побачити ранньою весною цвітучі крокуси, був лісок в селі Братківці коло Станиславова. Може дехто здивується, хто їх туди заніс, чи посадив. Рослини також мандрують, хоч не самі, а з допомогою вітру чи тварин, і такою мандрівкою крокуси перемандрували з Малої Азії на Балкани і далі аж на Україну. Однією породою крокусів, які цвітуть не весною, а осінню, є сівний крокус (по-лат. Крокус савітус), відомий під назвою „сафран", або як загально його називають „шафран". Знам'я цвітової маточки цього шафрану є жовте і з неї виробляють жовту краску. Для цієї краски, як також і тому, що ця рослина має значення у лічництві і є вживана як приправа в кухні, плекають шафран на полях в Малій Азії, а також були спроби плекати його в Західній Німеччині.

Історія шафрану дуже давня. Вже в „Пісні пісень" Соломона згадується про нього, знали його в стародавнім Єгипті, згадує про нього і Гомер. Торгівлею шафраном займалися вже фінікійці, пізніше венеціянці, а в 14 сторіччі був навіть у Венеції окремий уряд „уффіціи дель цафферано", який стежив за тим, щоб купці не підробляли шафрану. За фальшування цього шляхетного жовтого порошку були визначені у Швайцарії і Німеччині суворі кари. В давніх хроніках записано, що дня 25 липня 1449 року купця Фріденкерна спалено на кострі разом з фальшованим шафраном, яким він торгував. Не знаю, чи є де у наших хроніках подібна записка, але мабуть немає, бо якщо хотів би був хтонебудь карати наших містечкових крамарів за те, що вони додавали до правдивого шафрану жовтої фарби або меленої глини і в цей спосіб обдурювали наших селян, то певно половина цих крамарів була б згоріла на кострах.

Тепер шафран „не модний", його заступають різні анілінові красильники, може й шкідливі для здоров'я, але хто про це дбає, головне, щоб „бизнес ішов". А в Україні? Там, мабуть, тепер його теж не вживають бо й муки на паску ледве чи „хватить".

О. З.

● **Совєтський Союз заоферував Арґентіні до продажу свої авта марки „Москвич", які зуживають тільки один ґальон бензини на 30 миль і розвивають скорість до 75 миль на годину, як теж вантажні авта ЗІА-3-200. Ціни встановлені на ці авта дуже низькі, багато нижчі від цін інших імпортованих з Европи чи з ЗДА авт.**

НОВЕ ВИДАВНИЦТВО

у Мюнхені (Німеччина) чепурна книжка п. з. „Вибраний Т. С. Еліот; поезія, драма, есей". Наклад цієї книжки, що охоплює усі роди творів визначного англійського поета-мислителя, всього 100 примірників, — розраховано її лише на цінителів літератури. Це перша книжка нового видавництва „На горі", що запляноване у трьох серіях: „Для аматорів", „Для всіх" та „Світовий театр". У 1956 році передбачається видати такі твори: В. Барка „Океан", — в німецькому перекладі з рівнобіжним оригінальним текстом; „Шекспірові сонети" в перекладі; переклади творів видатних американських авторів п. з. „Вибрана американська новеля" та переклад (Б. Лепкого) „Саломеї" О. Вайлда.

„Вибраний Т. С. Еліот", — це коментовані уривки поезії, есеїв та критичних творів Еліота, з вступною статтею упорядника - збірника І. Костецького. У збірнику взяло участь кільканадцять перекладачів та критиків, а серед них, крім упорядника, Володимир Державин, Валентина Карпова, Іван Кошелівець, Елізабета Котмаєр, Остап Тарнавський, К. Яворівський та ін. Обкладинка Володимира Прокуди.

Христос Воскрес!

Д-р Ростислав Сочинський

ЗДОРОВ'Я ВЕСНОЮ

Відповідаючи на нашу сьогоднішню тему, треба було б, властиво, писати про те, як то зовнішні атмосферичні впливи цієї пори року, а також певний внутрішній ритм, з характеристичними весняними імпульсами, впливають на організм, самопочування і настрій людини, на її життєвий темп, на здоров'я і недуги. Одначе, ми трохи відхилимось від теми, щоб торкнутися справи може менше цікавої, зате багато важливішої.

Маємо на думці збереження здоров'я і життя.

Чому якраз весною звертаємо на це увагу читача? У житті людини ця пора року відіграє окрему ролю. Це час Великого Посту й Великодніх Свят, коли ми стараємося відсвіжити тіло й душу постом, сповіддю і Святим Причастям. Передвеликодній період — це також час відновлення одежі, чи помешкання. У Рідному Краю під цю пору перемальовують дахи, вибілюють хатні стіни, підмащують присьби. Селянин переглядає хліборобські машини й доправляє стодоли. У нашому американському середовищі ми також бачимо навколо себе весняну перевірку одягу, авт, апаратів для прохолодження помешкань, в цей час також фармер запасає насіння, штучні погної тощо.

Одначе у цій весняній метушні, турбуючись про оточення, людина часто забуває про себе. Весна ж — це найкраща пора року, щоб перевірити власне здоров'я, без якого не можна тішитися радістю життя.

Про недуги ми не любимо думати. Змушують нас до цього щойно симптоми, а декого з нас, зокрема тих, що вміють терпіти, — дошкульні хворобливі познаки. Аж тоді починаємо турбуватися нашим здоров'ям, думаючи про лікаря, шукати лікувальних засобів. Але тоді, здебільша, буває запізно, щоб це здоров'я повернути, а часом навіть запізно, щоб врятувати життя...

Багато бо недуг, особливо одна з найгрізніших — пістряк, починають руйнувати людський організм потайки, підступно, без остороги. Коли появляються перші познаки, які ведуть нас до лікаря, ми часто чуємо закид, чому не прийшли чотири, шість, чи дванадцять місяців тому, коли ще можна було пістряк у зародку знищити.

З публікованої статистики виловлюємо тільки вигідні для нас дані, які присипляють нашу увагу, наприклад, про продовження людського віку, про чародійність нових ліків, про викорінення деяких недуг. Одначе, цифр, які, хоч може друковані петитом, але промовляють самі за себе, ми іноді не помічаємо.

В американському зіставленні причин смерти — пістряк стоїть на другому місці. З інших обрахунків ми знаємо, що у ЗДА цього року помре приблизно 250 тисяч (чверть мільйона) людей на пістряк.

Трагіка цих цифр полягає у тому, що половину цих нещасливих можна було б врятувати, коли б цю недугу завчасу викрити, іншими словами, коли б хворі своєчасно звернулись до лікаря.

Тому використаймо цей весняний сезон, щоб, поруч з перевіркою нашого устаткування, знаряддя, чи авта, ми перевірили також наше здоров'я. Звернімося з цим хоч раз на рік до нашого лікаря, особливо тоді, коли нам 35 або більше років. Він бо тільки має змогу викрити більшість форм пістряка у ранній його стадії через просте, але сумлінне обслідування нашого тіла.

Не треба гіпохондрично страхатися й дошукуватися пістряка у кожній частині тіла. Це попсує нам настрій, відбере сон, затруїть радісні хвилини життя. Одначе, розумна обережність, яка дозволить нам цю можливість виключити, заспокоїть нас і наших рідних.

Найбільш небезпечна властивість пістряка — це факт, що біль при цій недузі появляється дуже рідко у ранній його стадії. Коли людина відчуває біль, то звичайно буває вже запізно для успішного лікування.

Щоб врятувати себе і родину від пістряка, крім реґулярних, щонайменше кожнорічних лікарських оглядин, треба вивчити сім небезпечних познак цієї недуги:

1. Кожна рана, яка не гоїться.
2. Опух в грудях, чи в іншій частині тіла.
3. Ненормальна кровотеча чи виділювання.
4. Кожна бородавка, чи родимка, яка змінює свою форму.
5. Довготривала нестравність, чи утруднене ковтання.
6. Уперта хрипка, чи кашель.
7. Кожна зміна у нормальному випорожненні кишок.

Ані один з цих симптомів не є певною ознакою пістряка, одначе кожний з них може нею бути, і при першій же його появі треба про це повідомити лікаря.

Зокрема, хочемо остерегти читача проти самолікування довготривалої нестравности домашніми засобами. Ця ознака дуже поважна, і треба негайно знайти її причину.

Сьогодні відомі тільки три певні засоби лікування пістряка: рентґенівське проміння, радій і хірургія. Всі інші захвалювані „ліки" — це продукти хворої фантазії та безмежної наївности й глупоти, або ж засоби видурювання грошей шарлатанами й знахарями. Випробовуючи їх хворий марнує час, який мусів би вжити на правдиве лікування. Час же — це суттєвий фактор, бо пістрякові клітини дуже швидко розмножуються й широко розповсюджуються.

З цими кількома весняними, хоч настроєво може й не великодніми, думками ділимося з читачем із надією, що може вони комусь допоможуть врятуватись від одного з найгірших родів смерти — смерти від пістряка.

Поки ще мине весна, перевірте ваше авто, засійте ваш город, скропіть ваші овочеві дерева, пересортуйте вашу гардеробу, але, коли вам стукнуло 35, майте почуття відповідальности перед собою і вашими рідними — перевірте своє здоров'я.

Іван Іжакевич „У великодню ніч"

ВЕЛИКОДНІ ВОГНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

удостоївся теж помацати лезо; і був з того дуже гордий... Та вартівник, що Цапко звався — махнув рукою: „Що то пробувати, як то не війна. Тільки на війну зброю гостриться — коли вже цісарі посваряться та іншого виходу нема"...

В селі запіяли перші півні. Балачка увірвалася. Всі замовкли чомусь.

— Північ — відізвався Цапко: — в той час св. Петро вирікся був Христа... Але Христос знав, що так станеться...

Вогонь пригасав. Хлопці підкинули ріща, а вартівник продовжував:

— Кажуть, що як Христос терпів муки на хресті, то підходив до Нього різний нарід, щоб Його потішити. І так підійшов циган та й каже: „Ми бідні, Христе, але вміємо красти — ми Тебе викрадемо". По нім відізвався німець: „Ми вміємо воювати і Тебе відвоюємо". А прийшов наш та й заридав гірко: „Ой, нещасні ми, але сліз у нас багато, Христе, — ми Тебе виплачемо".

І мовить їм Христос: „Амінь, амінь, говорю вам — ви, цигани, будете й далі красти, ви, німці, будете воювати, а ви — звернувся до нашого — плакати будете й нарікати"...

Ще декілька таких леґенд переповідав вартівник, і це тягнулося довго, поки не стало світати. Тоді погашено вогонь і всі порозходились.

Давно це було. З того часу змінилося чимало. Потім довелося бачити вогні інші: листопадові, після визвольної війни. Горіли вони вздовж битих шляхів, куди тягнулися телефонічні й телеграфічні дроти на стовпах. Саме для охорони цих стовпів, які нищили наші підпільники, даючи про себе знати під час листопадових роковин — польська влада наказувала селам виставляти окремі варти. І ці варти розкладали вогні великі, щоб можна було взимку, в осінню ніч не тільки грітися, але щоб видно було полум'я здалека. І коли б хтось і забув про цю пропам'ятну дату 1-го листопада, то пригадували йому листопадові ватри, що при них збиралася молодь не для вартування, а щоб вести гутірку про велике минуле.

На жаль, польська влада спам'яталася, і ці варти покасувала.

А шкода. Став бо заводитись новий гарний звичай.

„ЗВІЛЬНІТЬ УКРАЇНУ!"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

12,000 замордованих у Вінниці", „Відчиніть концтабори". І так далі і так далі. Здригалися англійці, читаючи такі страшні обвинувачення. А читали вони вже їх вдруге того дня, бо за годину перед тим, тими ж вулицями пройшла польська демонстрація, яка несла подібні транспаренти. Українська демонстрація підійшла до сенотафу після польської, і тисячі поляків ще стояли на хідниках обабіч дороги. Прихід української демонстрації поляки привітали оплесками, і такими ж оплесками вітали майже кожний транспарент, що його підносили до сенотафу.

Казав мені на другий день один із місцевих діячів:

— Знаєте, відколи ми влаштовуємо маніфестації і демонстрації, це вперше поляки так спонтанно демонстрували свою співзвучність із нашими домаганнями.

Після зложення вінка українська демонстрація пройшла до кінця вулиці, і там похід розв'язався.

Протибольшевицькі демонстрації ми могли оглядати того дня на британській телевізійній сітці, а на другий день усі газети принесли широкі коментарі і фотографії з найцікавіших моментів демонстрації. Всі англійські газети однозгідно підкреслювали надзвичайний лад і порядок, що панував під час демонстрації, і звертали увагу на домагання українців т інших поневолених Москвою народів.

Лондонська демонстрація не перервала нарад Булґаніна і Хрущова з британським урядом, можливо, не мала ніякого впливу на хід тих нарад. Але вона, без сумніву, зробила велике діло: пригадала британцям, що „на Сході без змін", і заворушила в їхніх умах сумнів, чи добре вони роблять, що братаються із совєтськими головачами. Британець бодай на хвилину мусів застановитися над великою проблемою: чи можливий мир і лад на світі, поки Україна й інші поневолені Москвою народи томляться в неволі? І коли з цього сумніву зародиться переконання, висловлене головним транспарентом українського походу, що „без вільної України не буде миру", то українські демонстранти в Лондоні й інших містах Англії зробили для справи визволення України добру прислугу.

Нестор Ріпецький

„Порушники соціялістичного порядку"

Багато уваги присвячує останнім часом совєтська преса всякого роду „порушникам" громадського порядку, хуліганам і криміналістам, що особливо даються взнаки після розвінчання Сталіна і викликаного тим серед молоді замішання умів. Як видно, міліція вже не дає собі ради в боротьбі з ними, і тому по великих містах створено т. зв. комсомольські штаби для охорони громадського ладу, бриґади сприяння міліції і комсомольські патрулі, що вдень і вночі ходять по вулицях. Про те, яке велике значення прив'язує Москва боротьбі з непокірною молоддю, свідчить факт нагородження Президією Верховного Совєту СССР медалею „За відвагу" якихось Л. Юдаєва і В. Болоніна, що відзначилися на цьому відтинку. Їм присвячує „Правда" з 21-го квітня навіть окрему статтю. „Юдаєв і Болонін, — читаємо, між іншим, в цій статті, — гарячі патріоти. Багато часу, крім своїх основних занять в комсомольському осередку і інституті, віддають вони охороні громадського порядку. Ця робота вимагає сміливости, відваги й мужности..." Але виходить, що й усіх цих бриґад сприяння, патрулів та комсомольських штабів не досить, щоб приборкати молодь, бо „Правда" вимагає, щоб вся громадськість виступила як активна сила „в боротьбі за здоровий побут" проти „порушників правил соціялістичного співжиття". Про розміри акції, що її веде совєтська влада проти молоді, свідчить хоча б те, що один лише комсомольський штаб, яким керує нагороджений медалею Юдаєв, начислює понад 500 активістів — студентів, учнів середніх шкіл, робітників і службовців.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ (СУКіП) У З.Д.А. З НАГОДИ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ, ЩО ПІДДЕРЖУЄ ЗУСИЛЛЯ НАШИХ ГОСПОДАРСЬКИХ СТАНИЦЬ

СКЛАДАЄ

ПОБАЖАННЯ ВСЬОГО ДОБРА ТА УСПІХІВ У ВСІХ ЖИТТЄВИХ СТРЕМЛІННЯХ.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ:

ЄВГЕН РОГАЧ
ГОЛОВА

ТЕОФІЛЬ БАК-БОЙЧУК
ОРГ. РЕФ.

ДЛЯ ШАНОВНОГО ГРОМАДЯНСТВА МЕТРОПОЛІЇ, ВСІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЧЛЕНІВ — ПРИВІТ

Христос Воскрес!

УПРАВА СУКіП В НЮ ЙОРКУ:

ЯРОСЛАВ ПАСТУШЕНКО, ГОЛОВА

РОМАН КРУПКА, СЕКРЕТАР

УКРАЇНСЬКЕ КУПЕЦТВО МЕТРОПОЛІЇ, ЗОРГАНІЗОВАНЕ В СУКіП,

пересилає

ВСІМ СВОЇМ ПОКУПЦЯМ І КЛІЄНТАМ З НАГОДИ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ ЩИРІ ПОБАЖАННЯ **ВЕСЕЛИХ СВЯТ!**

НЮ ЙОРК:

А Р К А
Department Store
48 E. 7th St., — GR 3-3550

БЛИЗНАК МАРІЯ
Beauty Parlor
318 E. 6th St. — GR 5-7244

БОДНАРЧУК СТЕФАН
Lingerie
1368 — 3rd Ave. — RH 4-0190

БОЖИК ГРИГОРІЙ
Кадило—Incense
426 E. 6th St. — CA 8-3384

БРОДІН МИХАЙЛО
Insurance
240 E. 6th St. — GR 3-3830

ВОЛОЩУК ВОЛОДИМИР
Футра—Furrier
343 Seventh Ave. — LO 3-5823

ГУСАКІВСЬКИЙ РОМАН
Contractor
426 E. 6th St. — OR 7-3750

ГУЦУЛЬЩИНА
Meat Market
56 First Ave. — OR 7-1210

Е К О
General Merchandise
145 Second Ave. — AL 4-0888

ЗАДОРЕЦЬКИЙ ПЕТРО
Radio Store
77 E. 7th St. — GR 3-3678

МАНАЦЬКИЙ ЕВСТАХІЙ
Super Market, 1110 Hylan Blvd., Staten Island, N. Y. — GI 7-4394

МАРКО ПАВЛО
Furniture
430 E. 10th St. — CA 8-4140

МОЛОДЕ ЖИТТЯ, Інк.
Пластове Постачання
140 Second Ave. — OR 3-9530

НОВА ФОРТУНА
Українська пекарня
160 First Ave. — OR 7-3540

OLYMPIA LIQUORS STORE
Іван Кефор і С-ка
82 E. 4th St. — GR 5-8528

ПАВЛЮК ПАВЛО
пекарня, 24 Central Ave., Brooklyn. — EV 6-8220

ПЕЛЕХ РОМАН
Переплетня
21 E. 7th St. — GR 5-8406

ПОДІЛЛЯ
Meat Market
103 Ave. B — OR 7-8081

СКОРОБОГАТИЙ РОМАН і С-ка
Super Market, 6-42 55th St., Maspeth, N. Y. — HY 7-9359

SONYA'S BEAUTY SALON
Кушнір Марія
86 E. 4th St. — GR 7-8110

СТЕЦЬ РОМАН
Споживча Крамниця
99 St. Marks Pl. — OR 3-4130

СТРИЙСЬКИЙ ЕМІЛЬ
Представництво Електричного Знаряддя, 32 Roosevelt St. Yonkers, N. Y. — YO 8-0812

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ
Р. Крупка і М. Пирський
133 E. 4th St. — GR 3-0240

УКРАЇНСЬКА ФРИЗІЄРНЯ
Р. Підгородецький
76 E. 7th St. — GR 3-2060

УКРАЇНСЬКА РАДІО і ТЕЛЕВ. ПРОГРАМА — Роман Маринович
103 W. 77th St.. — SU 7-3897

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН
Т. Підгородецький
97 St. Marks Pl. — OR 7-9874

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН
М. Сітницький і С-ка
105 St. Marks Pl. — GR 7-9474

ХОМУТ ВАСИЛЬ
Споживча крамниця
520 E. 9th St., NYC

ЦЮПА ВАСИЛЬ
Обезпечення—Insurance
240 E. 6th St. — OR 4-5340

ЯРЕМА ПАВЛО
Пох. Заведення
129 E. 7th St. — OR 4-2568

УВАГА, КУПЦІ!
Правні, податкові та обезпеченеві поради безплатно уділяють для членів СУКіП:
КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТА І. ФЛИСА та В. ЦЮПИ,
240 E. 6th St. в Ню Йорку.
Василь Цюпа приймає вписи нових членів та вкладки щоденно в уряд. годинах.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ і ПІДПРИЄМЦІВ!

ПІДДЕРЖУЙМО КЛИЧ: **„СВІЙ ДО СВОГО"!**

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ (СУКіП) ВІДДІЛ У ФИЛАДЕЛФІЇ З НАГОДИ РАДІСНИХ СВЯТ

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

ВІТАЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО м. ФИЛАДЕЛФІЇ И ОКОЛИЦІ, ВИСЛОВЛЮЄ СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ ЗА ДОТЕПЕРІШНЮ ПІДДЕРЖКУ УКРАЇНСЬКОГО ЗОРГАНІЗОВАНОГО КУПЕЦТВА ТА СКЛАДАЄ ЯКНАЙЩИРШІ ПОБАЖАННЯ ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО

ІВАН ГАВРИЛІВ, ГОЛОВА

ІВАН ЩУПАКІВСЬКИЙ, СЕКРЕТАР

ФИЛАДЕЛФІЯ:

ЧЛЕНИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ і ПІДПРИЄМЦІВ:

ХАРЧОВІ КРАМНИЦІ:

БРОДИ — А. Батенчук і Н. Сохор
251 South St., Phila. 46, Pa.
MA 7-0559

ЄДНІСТЬ — Бобинський і Борецький
2325 Brown St., Phila. 30, Pa.
PO 5-9388

М. КУШНІР
2519 Brown St., Phila. 30, Pa.
ST 4-9344

КАРПАТИ — Ю. Аннюк
2400 Aspen St., Phila. 30, Pa.
ST 2-6944

ЛУЩАК — НЕНИЧ
39 Main St., Mays Landing, N. J.

СОФІЯ і МИРОСЛАВ МАК
839 N. Woodstock St., Phila., Pa.
PO 5-5654

Л. МАРКІВ і ПЕНКАЛЬСЬКИЙ
4341 Germantown Ave., Phila. 40, Pa. — MI 4-4349

MARY'S GROCERY — М. і В. Ценко
832 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
MA 7-2486

MARSHAL GROCERY — Л. Світенко
853 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
MA 7-1111

М. МИСИШИН — Я. ДЕРЖКО
4670 James St., Phila., Pa.
CU 8-5952

НАДІЯ — С. Бернадин
1700 N. Franklin St., Phila. 22, Pa.
ST 2-2866

ОДЕСА — Р. Пазуняк і С-ка
997 Marshall St., Phila. 23, Pa.
LO 3-3138

Т. ПАШКІВСЬКИЙ
4428 N. 16th St., Phila., Pa.
MI 4-2357

ТОРГІВЛЯ — І. Антоняк
435 W. Thompson St., Phila. 22, Pa.
PO 5-7629

УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВА
801 N. 24th St., Philadelphia 30, Pa.
FR 7-9033

А. Т. ЧУЖАК
2520 Parrish St., Phila. 30, Pa.
ST 7-1251

М'ЯСАРНЯ Я. Мартинович і П. Іваш
867 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
LO 3-6338

М'ЯСАРНЯ — З. Ненич
336 N. Front St., Phila. 23, Pa.
MA 7-0142

М'ясарські вироби — ВАТРА
354 N. Front St., Phila., Pa.
MA 7-7884

Куряча фарма Я. БЕРНАДИН
244 Downer Rd., Crosskey near Williamstown, N. J. — Tel. NA 9-7110

Куряча фарма К.С.К.
Колінко, Кушнір, М. Чужак
Winslow, N. J.

Куряча фарма М. ГАРМАШ
E. Atlantic Ave., Atco, N. J.
Berlin 7-0088M

Пекарня GOLDEN LOAF І. Козачин
615 N. 3rd St., Phila. 23, Pa.
MA 7-0624

Пекарня ПОЛТАВКА М. Ковальчин
871 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
LO 3-4477

Ланчонета О. ЛУКАСЕВИЧ
870 N. Marshall St., Phila., Pa.

Ланчонета О. ЯНКЕВИЧ
2324 Brown St., Phila. 30, Pa.

УКРАЇНСЬКА ГУРТІВНЯ Е. Старух
523 E. Thompson St., Phila. 25, Pa.
GA 3-6675

Готель і ресторан М. ГОЛОВАТА-КОЗАК, Highway 30, Atco, N. J.
Berlin 7-0392

Укр. Ресторан — ОАЗА — М. Дикан
1005 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
MA 7-9285

Фабрика сод. води П. Панамаренко
430 Olive St., Phila. 23, Pa.
WA 2-1198

Гуртівня пива і сод. вод Ю. Прокопишин, 901 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. — WA 2-4554

Квіти — С. МУСІЙ
5233 N. 5th St., Phila., Pa.
GI 5-2107

Пральня ПРОМІНЬ Н. Лужницька
933 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
WA 2-6788

Шевська робітня В. ЗАГАСАЙЛО
512 Poplar St., Phila. 23, Pa.

Шевська робітня ГР. РИПЯНСЬКИЙ
2425 Aspen St., Phila. 30, Pa.

Годинникар і ювелір І. МЕДВІДЬ
714 Poplar St., Phila. 23, Pa.
LO 3-3436

Годинникар і ювелір Р. ОНУФЕРКО
2309 W. Brown St., Phila. 30, Pa.

Кравецька робітня М. ВИКРИКАЧ
2331 Brown St., Phila. 30, Pa.
ST 2-0945

Робітня і направа футер В. САРАХМАН, 4349 Germantown Ave., Philla. 40, Pa. — MI 4-7835

„Віра" фризієрня для жінок В. ЧОРНОБІЛЬ, 837 N. Ringgold St., Phila. 30, Pa. — ST 4-4159

Фризієрня СТ. ГВІЗДЬ і Р. ФЛЮНТ
737 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
LO 3-4381

Фризієрня В. КОЛИНЯК
2305 W. Brown St., Phila. 30, Pa.

Фризієрня Д. НЕДОРОДА
846 N. Taney St., Phila. 30, Pa.

Фризієрня М. СУШКО
870 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Фото-студія — МЕВА — О. Соловій
825 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
LO 3-1066

Направа авт — И. БОЙКО
915 N. Orianna St., Phila. 23, Pa.
WA 2-4069

Продаж і виміна авт — М. ЕЛКО
605 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
MA 7-2407

Газоліна „СОБОРНІСТЬ"
І. Правдюк — І. Поліщук
Cor. Germantown & 10 St., Phila, Pa.

Газоліна "VICTORIA" С. Новаківський
Franklin & Columbia Ave., Phila. 22, Pa. — FR 7-9081

Похоронне заведення І. ГАСИН
2241 N. Broad St.

Похоронне заведення Б. КОЦЮБИНСЬКИЙ, 835 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. — LO 3-9924

Похоронне заведення В. КРЕДЕНСОР
2501 Brown St., Phila. 30, Pa.
PO 5-4042

Похоронне заведення М. НАСЕВИЧ
Franklin & Brown St., Phila. 23, Pa.
MA 7-1320

М. ГАВРИЛЮК — направа дахів
4343 N. 8th St., Phila. 30, Pa.
MI 4-7683

Будів. підприєм. В. БАЧИНСЬКИЙ
837 N. Frankin St., Phila. 23, Pa.
MA 7-6921

Будів. підприєм. СТЕПАН ПЕТИК
358 Flamingo Ave., Phila. 28, Pa.
IV 3-7444

Будівничий ІНЖ. І. РУБЕЛЬ
810 Corinthian Ave., Phila. 30, Pa.
ST 4-6176

„ТРІОН" Ел. С-ка Бадуляк і Сини
909 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
LO 3-4373

Нотар і р. ест. М. ДАРМОГРАЙ
809 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
MA 7-3151

Нотар і р. ест. І. КАРБІВНИК
153 W. Wyoming Ave., Phila. 41, Pa.
MI 4-5209

Нотар і р. ест. Е. РОГАЧ і С-ка
932 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
MA 7-1391

Окуліст Д. ПРОНЧАК
930 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
LO 3-1883

Адвокат І. ДУДУН
1128 Lincoln Lib. Bldg., Broad & Chestnut Sts., Phila., Pa.

БОГДАН КАТАМАЙ — асек. аґенція
1609 N. Frankin St., Phila. 22, Pa.
ST 7-5828

М. ДЕМЯНЧУК — торг. аґенція
871 N. 23rd St., Phila. 30, Pa.
FR 7-3968

СТ. ВОЙТАНІВСЬКИЙ — харчівня
857 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Радіо-авдиція ім. В. БЛАВАЦЬКОГО
3016 Baltz St., Phila. 21, Pa.
ST 2-9776

Радіо-авдиція М. УТРИСКО
2222 Brandywine St., Phila. 30, Pa.
LO 7-3186

Видавництво „АМЕРИКА"
817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
MA 7-0233

Видавництво „КИЇВ"
838 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
WA 2-1699

Книгарня і нар. мист. „БАЗАР"
823 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.
WA 2-2251

Книгарня О. БІЛИНСЬКИЙ
2320 Brown St., Phila. 30, Pa.
ST 7-9393

Українська Кераміка Х. ДОХВАТ,
919 Н. 7-ма вул., Филаделфія 23, Па.

„ДНІСТЕР" пошт. значки
ЄВГЕН УТРИСКО
908 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

Церковні речі БОГАЧЕВСЬКИЙ — РОГАЧ, 714 Poplar St., Phila. 23, Pa.
MA 7-0660

Аптека FISHER'S PHARMACY
М. Артимів, 4438 N. Germantown Ave., Phila., Pa. — GI. 5-2401

Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ", 813 N. Franklin St., Phila. 30, Pa. — WA 2-1354

Українсько - Американський Горожанський Клюб, 847 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. — MA 7-8790

ВЕСЕЛКА Corp., озеро й парк
Grenloch Park коло Blackwood, N. J.

Меблі, ЕКО — Щупаківський і С-ка
8th & Girard Ave., Phila. 22, Pa.
ST. 4-2056

Крамниця з подарунками „Ельдорадо"
М. Бульба і П. Генґало,
511 W. Girard Ave., Phila. 22, Pa.
ST 4-6818

Ґалянтерія Г. РИҐЕЛЬ
4221 Germantown Ave., Phila. 40, Pa.
MI 4-1149

Ґалянтерія МОДА Т. Бак-Бойчук
862 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
WA 2-6856

Взуття ФОРТУНА І. Гаврилів і С-ка
613 W. Girard Ave., Phila. 22, Pa.
ST 2-6342

Я І „СВОБОДА"

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Але жарти жартами, а мені тоді зовсім не було до жартів. Жаль страшний давив мене за серце, коли дивилася на своїх дітей, що не зазнали нічого з того, що дає щасливе дитинство. Старшій — одинадцять років, молодшій —вісім, а одинокий Великдень, що його ми відсвяткували по-людськи, був уже поза домом, у Галичині. З того вони тільки пам'ятають, як мусить урочисте свято виглядати, і тужать за ним ще більше, ніж тужили б тоді, коли б і цього одинокого Великодня не пам'ятали.

І цілими днями в хаті, а особливо вечорами, вони щось шепчуться між собою, а потім благально дивляться на мене:

— Мамо, і цього року ти нам не спечеш пасочки? Навіть такої однісї маленької? І не можна ніде дістати бодай два яєчка, щоб пофарбувати?

Що їм скажу? Що їм скажу?..

— Мамо, а як рабиться на бабах така біла шапка? Розкажи...

Вони чули це багато разів, але воно манить їх, мов гарна казка, і я починаю оповідати. Згадую при тому своє дитинство, і ще більший жаль відчуваю. Я також зазнала мало добра, але все ж у моїй пам'яті збереглися оті світлі моменти урочистої господарської метушні перед Великоднем. Як то страшно цікаво було дивитися, коли мама й бабуня одягали білі блюзки, пов'язували тісно голови білими хустками, підперезувалися чистими фартухами і заходжувалися „священнодіяти". Ми не хотіли вступатися з кухні, і тому нас заганяли на піч (щоб не заваджали) та наказували сидіти тихо. Інколи й нас притягали до роботи: „А обберіть но міґдали!.. А переберіть но родзинки!.. Та дивіться, не працюйте за половину!".. — і ми тоді дуже раділи.

Коли ж баби опинялися вже в печі — не можна було ні говорити, ні рухатись. Бабуня звичайно завжди бідкалась, запевняючи, що тісто осяде, але ми в це ніколи не вірили і завжди мали рацію: кожного року баби виходили, як сонце. І скільки ж то було бурхливої втіхи, коли мама витягала паску й урочисто

— Ану, йди бери свою. Подивись, чи добре вдалася?..

І кожне було переконане, казала:

що саме його паска вдалася найкраща.

А по закінченні печення баб наступав менш урочистий, але дуже веселий момент зі збиванням білків. Тих білків лишалося завжди повна макітра, і вже нашим обов'язком було їх збити для дальшого вжитку. Ми навперейми старалися піймати тріпачку у свої руки, піна летіла навколо, і найкращою забавою при тому було — вхопити з макітри сніжної маси на палець і мазнути когось по устах, щоб „оскоромити".

В суботу нам давали копу ясць, розведену фарбу і цілковиту свободу. Ми товклися нів дня коло кухні, фарбували яйця, старанно мастили їх намоченою в оливі ваткою і складали на величезний полумисок. Боже, як то було гарно й весело!

А ніч! Ота чудесна, таємнича Великодня Ніч з довгою відправою, з обходом довкола церкви, зі свяченням пасок!.. І подарунки, подарунки!.. Все нове, починаючи від білих черевиків до білої стяжки для волосся!..

А що бачать оці бідні діти?

Минув і Вербний Тиждень, а у Вербну Неділю стало зовсім певно відомо, що ніяких приділів не буде...

Настрій упав зовсім. Діти посоловіли і вже більше ні про що мене не питають. А мені їх так жаль, так жаль, що вже вирішую продати свого пам'яткового годинника і зробити їм свята. Властиво не продати, бо продавати нема сенсу: адже гроші вартости не мають. Треба проміняти. Але це не така легка проблема і вимагає часу.

Кажуть, що понеділок — тяжкий день на починок. То ж і я постановляю собі справу з годинником відложити на вівторок. Годинника мені шкода, але дітей шкода ще більше: ми не тільки не маємо нічого на свята, але й взагалі не маємо чого їсти.

І от у Великодній Вівторок (того ніколи не можу забути), саме коли я вибиралася до табору пошукати спеціялістів від такого роду комерції, яка була мені потрібна, підтюпцем прибігла листоношиха. Не питаючись нічого, кинула свою торбу біля порогу й сіла при столі, виразно поглянувши на кавник.

— Є „ауфруф"? — спитала я.

— Ні, нема. Але я маю для вас щось дуже гарне!.. — вона подає мені білу карточку.

Дивлюсь і нічого не можу розібрати, крім свого прізвища.

— Шо це таке? — питаю.

— Не знаєте? — дивується листоношиха. — Це повідомлення на „кер-пакет". О-о, я погодилася б проміняти всі „ауфруфи" на одну таку карточку. Це 22 кілограми! Там і шинка, там і спорошковане молоко, і спорошковані яйця і шоколяда і папіроси! О, Ду лібер Гот! — зітхає листоношиха і закочує блаженно свої оселедячі очі аж під лоба.

Ще не вірячи собі, уважно приглядаюсь до карточки. Так і є! „Кер-пакет"! Мені нема сумніву. Але „фром від кого"? „Юкрейнієн Конґресс Коммітті оф Амеріка". Нічого не розумію! Знала, що такий Комітет існує, але ніколи до нього не зверталася, тим більше не просила ніякої помочі. Що за диво?!

Але дивуватися нема часу. Факт, що прийшов пакет!

— Діти! Буде паска!..

Наливаю листоноші кави, підсуваю папірчик з сахариною, а сама збираюся. Боже, це ж ті пакети в Кляґенфурті за 35 кілометрів! Треба по нього їхати і то — негайно, бо ще вкрадуть! Двадцять два кілограми шинки, молока, яєць, шоколяди, папіросів!.. Та ж за такі скарби не один тепер душогубства допуститься! Скоро, скоро! Треба бігти, треба щось робити з тим пакетом, негайно!..

Прибігаю до табору, знаходжу чоловіка й оповідаю йому про чудо. Він також здивований, але моєї тривоги не поділяє:

— Пакет не може пропасти, бо він не є іменний, — пояснює мені. — В Кляґенфурті є депозит тих пакетів і кожний, хто має таке повідомлення, може піти і взяти собі. Завтра ранком їде авто, то ж тобі пакета привезуть. Не потребуєш трястися в поїзді сама.

Вручаємо повідомлення начальникові транспортового відділу, і я, мов на крилах, несусь додому.

— Діти, берімось до роботи! Хату мусимо привести в порядок, бо ж скоро свята. Будуть паски, буде шинка, буде шоколяда!

Радість, радість не має меж!..

Боже, чому той день такий довгий?! А ще ж одна ніч і ще один день до вечора, бо авто з Кляґенфурту вернеться щойно вечором!..

І знову в хаті розмови про паски, про крашанки, про свячене...

Ранок. Страсна Середа. Знову бадьоро дрипцяє листоношиха, сміючись, скидає торбу і сідає при столі.

— Що знову?

— О, сьогодні ще краще, як вчора! Майн лібер Готт, фрау має щастя! Сьогодні ще два „кер-пакети"!

— Ет, жарти!

— Ні, не жарти! Прошу...

Маю охоту вщипнути себе і переконатися, чи це не сон. Ні, таки не сон: два „кер-пакети"! Один від „Свободи", другий — від Українського Народного Союзу.

Правду сказавши, Дорогі Пані й Панове, коли йде про белетристичні твори, то такі „геппі-енди" не належать до доброго смаку і свідчать про авторський примітивізм. Але коли така несподіванка притрапиться Вам у житті — то Ви будете мати про її „авторів" напевне цілком іншу думку...

Отож, було в загальному три „кер-пакети". Їхню вартість ми оцінили вже по першому, що прийшов дійсно в повному порядку в середу вечором: було там спорошковане молоко і яйця, була шинка, була шоколяда, була мука, дріжджі, чай, цукор, 200 штук „кемелс" (американські цигарки в ті часи рахувалися на штуки) і ще багато різних дрібниць.

На другий день прийшло ще два пакети. Шісдесят шість кілограмів отакого добра! Ех, Друзі мої, що варті всі Ваші кари, гавзи й телевіжени, що варті мастки Форда і Вандербільда супроти тих шістдесяти шістьох кілограмів Правда, третину ваги треба було скинути на опакування, але і воно придалося на паливо: просмолений папір горів знаменито!

Але ще перед тим, як прийшли оті два других пакети, зранку, втретє зряду, листоношиха запросилася на каву. Я вже так привикла, що було простягнула руку по четверте повідомлення — і помилилася: це було не повідомлення, а лист. В імені Редакції „Свободи" писав д-р Лука Мишуга. Дякував за воскресний допис, повідомляв наперед, що буде видрукуваний, і питав, чи прийшло три „кер-пакети". З листа виходило, що Редакція, одержавши мій допис, відкрила в ньому іскру дару Божого, і, щоб той дар часом не зачах від голоду, постановила вислати авторці „кер-пакет", а також подала мою адресу ЗУАДКомітетові й УНСоюзові.

Так була виявнена таємниця пакетів.

І була в нас тоді паска, — Читачі! І яка паска!.. Що достачили пакети — годі собі уявити! Крім усякого їстівного добра, в них же були цигарки! Шістсот американських цигарок! А знаєте, що за сила крилася в „кемелсах"?! Отак, візьме людина п'ять цегарок в жменю, піде в те, чи інше місце, покаже, кому треба, і робить гокус-покус: мах-мах! — цигарки з долоні щезають, а на їх місце з'являється „бецуґсшайн" на черезики; піде в друге місце — мах-мах! і цигарки обертаються в яйця. Не спорошковані, а оті примітивні, що мають ніжну, молочну шкарлупину і так гарно фарбуються в кольоровому папері. Ще „мах-мах" — і з'являється кілограм сиру найвищої якости з відвіяного на центрифузі молока.

Коротко: ми мали не тільки свячене, але мали й нове взуття на Великдень, мали добрий настрій і віру в те, що ніяка біда не може бути безконечною.

Мій допис таки видрукували, і оце на Великдень 1956 року минає десять літ від того часу, коли почалася моя співпраця зі „Свободою". Я переконана, що вже ніхто ні з ЗУАДК-у, ні з УНСоюзу, ні з самої Редакції не пам'ятають про „кер-пакети", висланi десять років тому назад до жінки, ім'я якої було ще зовсім незнане. Але я всіх тих десять років, зав'язуючись хусткою і обв'язуючись фартухом перед учиненням пасок, неминуче з глибокою теплотою в серці згадую їх. Згадую також і Того, Кого вже нема в живих — сл. п. доктора Луку Мишугу. Жалую, що сьогодні не можу Йому пригадати цієї події, але прошу Шановних Читачів: підіть на могилу Покійника, розбийте, як велить наш звичай, великодню крашанку об Його надгробок і складіть від мене Йому — „Христос Воскрес"!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Мінneаполіс, Мінн.

Шевченкові Роковини.

25 березня, в школі св. Боніфація, відбулась влаштована місцевим відділом УККА Святочна Академія, присвячена пам'яті Т. Шевченка.

Вступне слово мав культ.-освітній референт філії УККА п. О. Филипович. Підкресливши актуальність поетичної творчости Шевченка в наші дні і змалювавши ті жахливі умови, в яких доводиться працювати дослідникам творчости нашого геніяльного поета по той бік залізної заслони, він зазначив, що лише українська наука у вільному світі може тепер об'єктивно і правдиво розкрити образ великого Кобзаря. Далі він зупинився на сумній долі цілої групи молодих шевченкознавців, яка в середині 20-х рр. випустила два збірники своїх праць під заголовком „Шевченко і його доба". Через деякий час ці збірники були заборонені, а на початку 30-х років їх співробітники були заарештовані і заслані.

Дуже цікаву доповідь: „Націотворче значення Т. Шевченка" виголосив проф. В. Доманицький. Він докладно зупинився на тій колосальній ролі, яку відіграли поетичні твори Шевченка для пробудження національної свідомости серед широких мас українського народу і на тому впливі, який вони мали на формування нашої Нації — як спільноти, свідомої свого минулого і майбутнього.

В програмі свята було досить (може навіть забагато!) деклямацій. Виступали і діти (О. Касіян, І. Єрмоленко, О. Станіславів) і дорослі (п-на І. Машталір — „Заросли шляхи тернами", пані О. Хоролець — „Тополя", пані Є. Коцюба — „Холодний Яр"). Була групова рецитація з „Гайдамаків", виконана членами Пласту, СУМА, ОДУМ-у, під керівництвом арт. Р. Грінвальдта. Безперечно було б багато цікавіше, якби замість деклямацій було подано інсценізацію окремих місць Шевченкової поеми. Рецитації виконано цілком вправно, в масових деклямаціях відчувалась потрібна динаміка.

Концертова частина була цього року досить скромна. Виступила з сольоспівом п-на Є. Березька, яка цілком добре, з настроєм, проспівала дві пісні: „Ой умер старий батько" (муз. Лисенка) та „Через гору піду" (муз. Зарембн). Акомпаніювала пані Р. Діясперов.

Пані О. Луцик виконала на скрипці „На городі коло броду" (акомпаніямент теж п. Р. Діасперов), а крім того ще дві речі, які своєю тематикою і настроєм не в'язались з програмою свята („Баркароля" Чайковського та „Мрії" Шумана).

На закінчення вечора виступив Об'єднаний хор під керівн. о. прот. М. Бриня, який дуже добре виконав „Заповіт" (муз. К. Стеценка), „Садок вишневий" (муз. Кириленка), „Чого мені тяжко" (муз. Волошина) та „Жалібний Марш" (муз. М. Лисенка). Вражала стрійність і сила звучання, як також гарне нюансування. За це дириґентові о. М. Бриньові а рівнож його дружині - акомпаніяторові належить признання.

Пані М. Процай та п. М. Палій влаштували досить цікаву виставку, на якій було експоновано різні видання творів Т. Шевченка, де-які його художні репродукції, критичну літературу про нього, а також переклади його поезій на інші мови.

Чистий прибуток зі свята призначено на наші Центральні Наукові Установи НТШ та УВАН.

О. Ф.

Ню Йорк, Н. Й.

Вшановано пам'ять сл. п. О. Кисілевської.

В неділю 29-го квітня члени Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, а саме відділи Союзу Українок Америки й Український Золотий Хрест у Ню Йорку, влаштували Жалобні Сходини для вшанування недавно померлої голови СФУЖО сл. п. Олени Кисілевської, сеньйорки українського жіночого руху, б. сенаторки, письменниці й редакторки жіночих журналів. Сходини відбулись в Літературно-Мистецькому Клюбі. Цікаві й цінні реферати виголосили віцемаршал Василь Мудрий, що коротко накреслив сильветку Покійної з підчеркненням її надзвичайної скромности, та д-р Софія Карпінська, сама родичка сл. п. О. Кисілевської, яка подала важливіші моменти від її ранньої молодости аж до її останнього прощання з цілим українським народом.

Жалобні Сходини відкрила п. Іванна Бенцаль, голова Окружної Ради СУА, а панна Христя Карпевич викликала відповідній до хвилини настрій жалобним маршом Шопена на фортепіяні. Павлина Різник, голова ГУ УЗХ замкнула свято, яке закінчено відспіванням публікою „журавлів".

● **Губернатор Кипру**, англійський маршал Гардінґ, прибув до Лондону на нараду в справі ситуації на тому острові, де внаслідок поповнених Англією політичних помилок все ще триває воєнний стан, а відносини між Англією і Грецією та Грецією і Туреччиною щораз гіршають, хоч всі ці три держави є союзниками. Особливо погіршились відносини на Кипрі після вивезення архиєпископа Макарія 9 березня ц. р.: на острові панує терор грецького підпілля і протитерор англійської адміністрації.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінять місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНСоюзу ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

Президент обмежить свою кампанію до телевізійних виступів

Вашингтон. — Згідно з своєю заповіддю в дні 29-го лютого ц. р. про кандидування вдруге на президента, але при дуже обмеженій своїй передвиборчій агітаційній участі, през Айзенгавер заповів тепер через голову Крайового Комітету Республіканської партії Лінарда Голла, що він виступить п'ять або шість разів в радіо-телевізійних передачах та позатим не вестиме він особисто ніякої агітації. Президент не буде їздити по краю ані робити виборчо-агітаційних віч і зібрань з промовами. Так само не братимуть участи у виборчій кампанії ані державний секретар Доллес, ані секретар оборони Чарлз Вилсон. Президент Айзенгавер заявив що він не хоче анґажувати керівників закордонної політики і військових справ у виборчу агітацію, бо ці дві ділянки державного життя стоять поза і понад внутрішньо-партійною боротьбою. Зате деякі інші члени уряду належатимуть до „агітаційної дружини" Республіканської партії. Найбільший тягар передвиборчої кампанії спочиватиме на віце-президентов Ніксонові і на секретареві хліборобства Бенсоні.

Число затруднених в квітні досягло 64 мільйони осіб

Вашингтон. — Число затруднених американських жінок і чоловіків досягнуло в квітні цього року рекордової, найвищої за всі квітні в історії ЗДА скількости, бо 64 мільйони осіб. Скількість людей, які не мають праці, зменшилася з 2,800,000 осіб до 2,500,000, значить на 300,000 осіб. Найвище число затруднених було в серпні мин. року, коли працювало 65 мільйонів осіб. Такі покищо неофіційні числа подали урядові фахівці на пресовій конференції, що її влаштував Сінклер Вікс, секретар торгівлі ЗДА. Вікс ствердив, що економічний розвиток ЗДА, зокрема в ділянці торгівлі і затруднення, виправдує вповні висловлюваний урядовими чинниками оптимізм і що є всі підстави думати, що цей розвиток вдержиться на високому рівні теж і в найближчих трьох місяцях. Вікс познайомив присутніх на пресовій конференції теж з рапортом бюра комерційної економіки, який підраховує, що особистий прихід досягнув у березні рекордового числа — 310 більйонів долярів, значить півтора більйона долярів більше, як в лютому цього року. За перші три місяці 1956 р. пересічна сума особистого приходу виносила 313,700,-000,000 долярів значить на 20,100,000,000 долярів більше як в тих же трьох місяцях 1955 року.

Христос Воскрес!

Всю Пластову Братію, зокрема Сірого Лева, Братство УСС та всіх українських вояків
З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
вітає
Никифор ГІРНЯК

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Щасливих і радісних Свят
Рідні, Друзям і Знайомим
бажає
Д-р Іван ТУРЯНСЬКИЙ з дружиною Ольгою і сином Ярославом.
157 Вільям стріт, Ньюарк, Н. Дж.

Рідні, Приятелям і Знайомим
бажаємо
Радісних і Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Д-р Ілля, Стефанія, Юрко і Орися КАРАПИНКИ
163 — 19 Ave., Irvington, N. J.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та всього найкращого
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
Д-р Теодор та Міра ЗАЛУЦЬКІ з синами.

Радісним привітом
ХРИСТОС ВОСКРЕС
вітаємо
Рідних, Друзів і Знайомих
та бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Лідія і Роман ЧУБАТИЙ

З Празником Воскресення Христового
Дорогій Родині, Друзям і Знайомим найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ —
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
пересилають
Інж. Ярослав і Ростислава ГУЗАРІ — Ню Йорк.

З нагоди Воскресения Христового
бажають
Рідним, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Юлія, Євген, Володимир і Роман ЛИСНЯКИ
з Ню Йорку.

Рідню, Приятелів
та всіх Знайомих
вітаємо
з нагоди
Воскресення Христового,
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселих Свят
та сповнення всіх мрій.
Марія, Богдан, Роман БЕРЕЗИ

З Празником Христового Воскресення
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
Галина і Микола ЗАХАРКІВ
145-48, 107 Av., Jamaica, N. Y.

З Воскресенням Христовим
вітає Рідних, Друзів і Знайомих
традиційним
„ХРИСТОС ВОСКРЕС"
і пересилає Їм найщиріші привітання і поздоровлення.
Мгр. РАКОЧИЙ Петро Володимир
Адреса: Haus d. Barmherzigkeit
Linz, Sonnenpromenade, 50.
Austria

Рідні, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
бажають
Стефанія ТАБЕНЦЬКА
Ліда, Петро, Ірена ПОСТОЛЮКИ

Щирі побажання з Великоднем — усім Парафіянам, Рідним, Знайомим й Односельчанам:
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!
Пересилають отим
митроф. прот. Д-р Володимир і Галина ЛЕВИЦЬКІ з діточками.
Великдень 1956 р. Б.
Аллентавн, Па.

З НАГОДИ СВЯТ
всякого добра
Родині, Приятелям і Знайомим
бажає
Роман КУПЧИНСЬКИЙ з Родиною.

З нагоди Світлого Празника Великодня, радісне
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Рідні, Приятелям і Знайомим
шлють
Марія і Володимир БАРАГУРА з донями Дзвінкою і Христиною

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
найкращі побажання для всіх Рідних, Друзів і Знайомих
шлють
Марія і Никифор ГІРНЯКИ

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
щиро вітає всіх
Рідних, Друзів і Знайомих
Богдан ГІРНЯК

Замість окремих
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
складаємо
15 дол.
на потреби дитячого садка в Мюнхені.
Іванна і Роман САВИЦЬКІ зі сином.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Сердешні бажання Веселих Свят Христового Воскресення — Рідні, Приятелям та Знайомим
шлють
Христя і Юрій НАВРОЦЬКІ з Ірочкою і Мартусею

З Воскресенням Христовим
бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і всього добра
Рідним, Приятелям і Знайомим в Америці і поза нею.
Анна, Олег і Ростислав РАТИЧ

ВЕСЕЛИХ та РАДІСНИХ СВЯТ
нашим Рідним і Приятелям
„ХРИСТОС ВОСКРЕС"
бажають
О. А. МАЛАНЯКИ

Рідним, Приятелям і Знайомим в прибраній і рідній батьківщині складаємо з днем
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
щиро-сердешні привіти і побажання всього доброго.
Микола, Софія і Володимир АНАСТАЗІЄВСЬКІ.

Конґрес прийняв закон про земельний банк

Вашингтон. — Палата Репрезентантів прийняла запропонований демократами проєкт закону про створення земельного банку з основним капіталом у висоті 1,200,000,-000 долярів, що його завданням мало б бути підтримування фармерів в сьогоднішній тяжкій для фармерства ситуації. Водночас Палата Репрезентантів відкинула пропозицію президента Айзенгавера, щоб вже цього року, значить ще до виборів, цей банк почав виплачувати фармерам позичкові зачети, зокрема тим, які погодяться залишити неуправленою якусь скількість землі. Прийнятий 314 голосами проти 78 закон про заснування земельного банку відіслано до Сенату по шістьох годинах гарячої дискусії, в якій демократичні конгресмени обвинувачували уряд, що він свою пропозицію про виплачування зачетів хоче здобути голоси фармерів під час виборів. Все ж таки прийнятий закон є вислідом компромісу між урядом і демократичною більшістю в Конґресі. Одна і друга сторона погодилися на ряд поправок, зокрема в справі збільшення цін на деякі сільсько-господарські продукти, як теж виплачування фармерам допомог за неуправлювану ними землю. Із прийняттям Палатою Репрезентантів закону про земельний банк боротьба за цей закон ще не закінчилася, бо він має багато противників у Сенаті і дуже можливо, що Сенат прийме свій власний проєкт закону в цій справі.

Мадярський посол у ЗДА обвинувачений у тероризмі

Вашингтон. — Перед сенатською підкомісією внутрішньої безпеки зізнавав угорський еміґрант монсіньйор Беля Варґа, колишній спікер угорського парламенту, про терористичну діяльність угорських комуністичних дипломатів у ЗДА. Він обвинувачував угорського посла у ЗДА в тероризуванні і шантажуванні угорських еміґрантів і в підступному поборюванні антикомуністичних діячів та організацій на терені ЗДА. Монс. Варґа подав факти, які підтверджують, що угорський посол Карло Шарка та співробітники угорського посольства Ляшльо Гарс і другий секретар посольства Вінце Чапаля застосовували терор у ЗДА супроти різних цілком безвинних людей, втікачів з комуністичної Угорщини. Вони намагалися спонукати їх до повороту різними намовами, погрозами і навіть переслідуванням їхніх рідних в Угорщині. Монс. Варґа втік з Угорщини по другій світовій війні, після того, як совєтські окупанти засудили його на смерть. — На цій же самій сесії сенатської підкомісії внутрішньої безпеки радник підкомісії Роберт Моррис відчитав низку листів кол. моряків із „Туапсе" до совєтського амбасадора Зарубіна, в яких ці моряки, між ними і тих п'ять, що вернулися до СССР стероризовані совєтськими аґентами, заявляють цілком виразно, що вони хочуть залишатися в З'єдинених Державах Америки і не думають вертатися до Совєтського Союзу.

Китайському мільйонерові закидають перепачковування іміґрантів

Ню Йорк. — Прокуратор Пол Вільямс назвав 57-річного китайського мульті-мільйонера, Сінґ Кі, який є президентом Китайської Заморської Подорожної Служби в ЗДА і власником численних ресторанів в Ню Йорку, що він очолює підпільну організацію, зайняту нелеґальним перевоженням націонал - китайських іміґрантів до Америки. Сінґ Кі здобув собі в першій світовій війні славу героя: він був першим китайцем в американській армії, який відзначився особливою відвагою і дістав за це високий американський військовий ордер, „Дістінґвішд Сервіс Кросс". Він займав теж поважне становище в другій світовій війні. Місяць тому спеціяльна судова комісія почала переслухування в справі продажу фальшивих пашпортів, за якими китайці прибували до ЗДА. Численні американські китайці, які виїздили для відвідин своїх родин в Китаї чи на Формозу, вертаючись зголошували в Іміґраційній Службі народження сина, якого здебільша не було. На цій підставі потім прибували юнаки, вже американські громадяни. Цю процедуру приготовлювано до найбільших подробиць, включно з добиранням людей, які могли б перейти пробу крови. Тисячі китайців мали прибути до ЗДА перепачковані нелеґально на фальшиві папери.

СССР має 100 трансконтинентальних бомбардувальників

Вашингтон. — Совєтський Союз має коло 100 великих трансконтинентальних воєнних літаків типу „Бізон", в порівнянні тільки з 78 подібними американськими бомбардувальниками типу Б-52. Некорисне для летунської сили нашої країни порівняння з совєтським летунством полягає ще в тому, що — як розкрив це генерал летунства Куртіс ЛеМейн на сенатській підкомісії, 31 бомбардувальник треба було завернути до фабрики для направлення дефектів у внутрішніх електричних проводах. Перед згаданою підкомісією, що її очолює колишній секретар летунства сенатор Саймінґтон, демократ із Міссури, має зізнавати ще шеф штабу, себто головний командант летунства, ген. Натан Ф. Твайнінґ. Тим часом фахівці звертають увагу, що насправді ані бомбардувальник Б-52 ані подібний тип Б-36 не становлять тепер істотної сили американського летунства, а тільки Б-47, які є середнього типу бомбардувальниками, що проте всилі везти всяку ядрову зброю, включно з водневими бомбами. Таких літаків є вже коло півтори тисячі, на американському суходолі і по всіх американських базах у світі. Конґрес у тісній співпраці з урядовими чинниками, старається запобігти тому, щоб Совєти здобули перевагу в летунстві. Бюджетова комісія саме в четвер 3 травня затвердила урядовий законопроєкт на асиґнування $ 34,147,850,000 на оборонні цілі.

● **Пробні вибухи** атомових і водневих бомб не впливають на зміну погоди — вирішили фахівці Світової Метеорологічної Організації в Женеві на підставі докладного дослідження атмосфери після всіх дотеперішніх вибухів у різних частинах світу. Спеціяльна комісія цієї організації цікавилась, як впливає на зміну погоди мандрування радіоактивних хвиль після кожного вибуху.

● **Райт Морров**, колишній член Демократичного Національного Комітету заявив, що він буде підтримувати під час виборів на президента ЗДА Айзенгавера, значить кандидата республіканської партії.

З празником
Світлого Воскресення
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та всього добра
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає
Володимир МЕДВІДЬ з Ріднею
Пассейк.

У Парижі радять 15 міністрів закордонних справ

Париж. — Від п'ятниці 4 травня ц. р. відбувається в Парижі Рада НАТО, яка складається з 15 міністрів закордонних справ, як репрезентантів усіх держав-членів Організації Північно-Атлантійського пакту (НАТО). — Вже в середу прибула частина делеґатів, між ними державний секретар Дж. Ф. Доллес, який зараз в той день відбув довгі наради з французьким міністром закордонних справ, Кристияном Піно. У четвер Доллес нараджувався і обідав з англійським міністром закордонних справ, Селвейном Ллойдом. На початку конференції Ради НАТО генеральний секретар тієї великої міжнародної організації, англієць лорд Ізмей, дав короткий нарис історії НАТО за 7 років його існування. Найважнішою справою в теперішніх нарадах є пристосування НАТО до тих змінених відносин, що їх накинула зміна совєтської закордонно - політичної тактики: коли раніше Совєти головною ціллю своїх вічних погроз і шантажів мали Европу, то тепер вони звернулися в сторону Азії та натиск поклали не на воєнні погрози, а на „співіснування" і економічну допомогу. Проєкт, щоб перетворити НАТО в організацію не тільки військово-політичну, але й економічну, не стрічає прихильного відгуку — повідомляє преса. Однаково Англія, як Франція уважають, що поширення функцій НАТО радше послабило б ту організацію, як скріпило б. Зате переможе мабуть концепція, щоб НАТО стало „штабом плянування" не тільки стратегічного, але й політичного, а в господарській ділянці давало суґестії і рекомендації. Французи хотіли б скерувати всю допомогу недорозвиненим країнам через ОН, та притягнути до неї також СССР, щоб оминути „холодну війну" в економічній ділянці. ЗДА неохоче ставляться до „кооперації з большевиками на економічному полі через ОН, бо Конґрес не хоче, щоб ЗДА втратили вплив на спосіб використання фондів, що їх дає Америка чужим країнам.

Гаммершилд повідомляє про „позитивні висліди" своєї місії

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд закінчив свою мирову місію на Середньому Сході, яку Рада Безпеки Об'єднаних Націй доручила йому своїм голосуванням в дні 4-го квітня ц. р. Вона обмежила була час його заходів до одного місяця. Оприлюднений в четвер 3-го травня ц. р. його звіт стверджує, що він дійсно до того дня закінчив свої переговори з Ізраїлем та його чотирма арабськими сусідами — Єгиптом, Сирією, Йорданією і Ливаном, — проте не встиг до місяця від згаданої вище постанови Ради Безпеки з'явитися перед нею з своїм остаточним звідомленням. Всі названі вище держави, Ізраїль і його чотири арабські сусіди, підписали зобов'язання про „беззастережне" прийняття поновленого перемир'я з низкою додаткових постанов про технічне виконування перемир'я та стеженням за ним Перемирчою Комісією Об'єднаних Націй під проводом канадійського генерала Бернса. Всі ті держави застерегли собі вжити збройну силу „для власної оборони". Перед виїздом із Палестини Гаммершилд ще раз полетів до Каїро на останню розмову з єгипетським міністром закордонних справ. За газетними відомостями, Гаммершилд вдруге полетить на Середній Схід в червні цього року, після свого повороту з Москви, куди він поїде ще в цьому місяці. Рада Безпеки збереться для вислухання Гаммершилда в найближчому тижні.

Західня Німеччина переводить закон про рекрутацію

Бонн. — Західньо-німецький уряд зголосив до нижчої палати німецького парляменту, Райхстаґу, законопроєкт про щорічний загальний побір рекрутів до нової західньо-німецької армії. Опозиційний внесок, щоб цієї справи не ставити на денний порядок — перепав у голосуванні піднесенням рук. Дебата над цією справою мала розпочатись в п'ятницю 4 травня ц. р. Уряд долучив до законопроєкту писане пояснення, чому він рішився підтримувати концепцію загальної рекрутації, а не професійної армії і чому законопроєкт передбачає 18-місячну вишкільну службу у війську. Головний арґумент — що інакше було б неможливо виконати міжнародне зобов'язання, прийняте Паризькими протоколами супроти Заходу щодо створення півмільйонової армії в рямцях збройних сил НАТО. Професійна армія, кажеться в тому поясненні, є завжди атрибутом тоталітарних держав, а не демократичних, в яких обов'язує коротка військова служба в реґулярній армії та ступневе вишколювання резерв. Тому, що кожний законопроєкт мусить в Німецькій Федеративній Республіці перейти т. звані три читання в Райхстаґу та знайти потвердження у вищій палаті парляменту, Бундесраті, то з уваги на теперішню вже пізню пору в році й недалекі літні ферії — гадають, що перед зимою того закону не ухвалять.

● **Королеві Іраку Фейсалеві** сповнився 21 рік і з цієї нагоди вперше виступив він з промовою на телевізійному показі з телевізійної стації, яку своїм коштом побудували в Баґдаді англійці.

● **На конференції** в справі роззброєння у Лондоні всі її учасники, західні й совєтські представники погодилися в тому, що покищо нічого не вийшло з цієї конференції і що перед новою турою безплідних розмов треба виготовити звідомлення для повної комісії Об'єднаних Націй про те, скільки проєктів роззброєння вплинуло, які вони і в чому полягають різниці становищ.

● **Сирія** пішла свідомо за Єгиптом і уклала умову з Чехословаччиною (фактично — з Москвою) про обмін чехословацької зброї за ближче неозначені сирійські продукти. Сирія має дістати 100 танків, 100 панцерних авт, 25 ракетних літаків типу МІ, важку протилетунську артилерію, 10,000 ручних скорострілів і різного роду амуніцію. А Хрущов і Булґанін запевняли англійців, що вони „підтримають мир" на Середньому Сході.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці і Українсько - Американські Організації міста Ню Йорку

влаштовують

1. В неділю 27-го травня 1956 року, о год. 7-ій вечора
в залі СТАЙВЕСАНТ ГАЙ СКУЛ, East 15th St., (bet. 1st & 2nd Ave.)
New York 3, N. Y.

АКАДЕМІЮ

для Вшанування
Св. Пам'яті СИМОНА ПЕТЛЮРИ
Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки
В 30-ту РІЧНИЦЮ ЙОГО ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ.
На Академії промовлятиме Президент Української Народньої Республіки в екзилі
Д-р СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ.
Докладна програма в наступних оголошеннях.
2. В той же день, В НЕДІЛЮ, 27-го ТРАВНЯ 1956 Р.
після Служб Божих в Українських Православних Церквах міста Ню Йорку і околиць
будуть відслужені
ПАНАХИДИ

Просимо всі Українсько-Американські Організації, Установи, Товариства, а зокрема вояцькі та молодечі Організації і українське суспільство взяти участь в цих урочистостях.

Комітет

Христос Воскрес!

Рідним, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
Надія, Володимир і Любомир ОНИШКЕВИЧІ

РАДІСНИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
Степан і Ольга ДОМАРАДЗЬКІ з дітьми.
Джерзі Сіті, Н. Дж.

Всіх своїх Членів, Власників парцель і вакаційних дімків в Черчі поздоровляє словами
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
УПРАВА ЧЕРЧА

З нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідню, Приятелів і Знайомих вітають та бажають всього добра
Марія, Богдан і Ярина ТУРКИ

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
складають сердечні побажання всій Родині, Приятелям і Знайомим
РУБЧАКИ з Ньюарку.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Друзям і Знайомим
бажають
Інж. Іван, Дарія і Юрчик ТУРЯНСЬКІ

ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідним, Приятелям та Знайомим
бажають
Ірина і Олесь БОВАНКИ

Замість окремих
ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ
складаю на писанку для залишенців $10.00.
Богдан СТЕФАНОВИЧ
Ньюарк, Н. Дж.

Рідні, Приятелям та Знайомим щирі привітання
ВЕСЕЛИХ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ
засилають
Ярослав і Ярослава БУКАЧЕВСЬКІ зі сином

Родині, Друзям і Знайомим засилаємо в урочистий
ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ
наші найкращі побажання.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Анна і Володимир НЕСТОРОВИЧІ
Дітройт.

З НАГОДИ СВЯТ
всякого добра
Родині, Приятелям і Знайомим
бажають
Наталія і Мирон ВОЗНЯКИ
Ганна ЧАЙКОВСЬКА

Всім Рідним, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
бажають
Леся і Василь МОЧУЛИ з донечкою Мусею

Радісним привітом
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
вітаємо
Рідних, Приятелів і Знайомих
Віра, Андрій, Роксоляна і Борис МИЦЬО

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
Всім Приятелям,
Пацієнтам та Знайомим
бажають
ЧВАРТАЦЬКІ
Йонкерс, Н. Й.

Рідні, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
бажає
Стефанія ГУЦАЛЮК.

Бажаємо Веселих і Щасливих Свят
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
всім нашим Знайомим, Читачам та Видавцям, Управам українських видавництв і книгарень, з якими ми є в торговельних зв'язках.
Наталія і Михайло ГІКАВІ
Шикаґо, ЗДА

Придержуючимся української традиції, Рідні, Друзям, Приятелям і Знайомим, з нагоди „Воскресення Христового" шлю свої найкращі побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ та кличу:
„ХРИСТОС ВОСКРЕС —
ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА"!
Роман ЮШКЕВИЧ

З Воскресенням Христовим
щиро поздоровляємо і вітаємо нашу
Родину, Друзів і Знайомих.
Оксана, Орест, Юрій і Константин КЛЮФАСИ

Родині, Приятелям та усім Знайомим
пересилаємо наші найщиріші
ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ.
Михайло і Пелагія КИСІЛІ
15 Dalrymple St.
Jamaica Plain, Mass.

Радісних Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
С. і Е. ФЕРЕНЦЕВИЧІ з дітьми і внуками.
265 Liberty Ave. Jersey City 7. N.J.

З СВІТЛИМ ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
шлю щиро-сердечний Привіт усім Богородчанцям.
Йосиф КОМАРНИЦЬКИЙ
604 North St., Rochester 5, N. Y.

З нагоди Великодня Рідним, Приятелям та Знайомим бажаю кріпкого здоров'я та многих ласк Воскреслого Христа, а всім нам Українцям бажаю чимскорше дочекатися розвінчання цілим світом і всього московського царства тьми, тиранії й неволі.
Д-р Іван ГУРКО з родиною.
1027 Auburn Ave., Cleveland 13, O.

Рідним та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
Марія і Олександер ХАРКІВ
121 Second St., Trenton, N. J.

В заміну за святочні побажання
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
нашим Шановним Клієнтам передаємо $50 на Хор „Думка" в Ню Йорку.
OLYMPIA LIQUORS, Inc.
82 E. 4th St., New York 3, N. Y.

РАДІСНИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
всім Рідним, Друзям і Знайомим
бажають
Теофіль і Марія ОСТАПЮК з донею.
36 Gate St., Poughkeepsie, N. Y.

З днем Воскресення Христового всіх благ
Рідні, Друзям і Знайомим
бажають
Евген, Стефанія, Ірена і Марта ГУТОВИЧІ
204 Bedford Av., Brooklyn 11, N.Y.

Власник Українського Підприємства "Lotus" Barber Shop, Jewelry & Cosmetics, 24 Pine Av. E., Montreal, Que. PL 0819
Тарас БАРАН.
З Воскресенням Христовим бажаю всім Бучачанам-Лянденчанам (Австрія) та усім моїм Клієнтам Сповнення Бажань!

Рідні, Знайомим і Приятелям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
Іван, Стефанія, Ігор, Олег ЛУКІВ
535 So. 12th St., Newark, N. J.

Рідні, Друзям
і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
бажають
ХУХРИ і ПАШІ

З нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Рідні і Знайомим
бажають
САДІВНИКИ і БЛАЖЕНКИ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Друзям і Знайомим
бажають
Остап і Ярослава ОЛЕСНИЦЬКІ з синами

Дорогій Родині
та Приятелям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВЕЛИКОДНЯ
бажає
Ірена ДОМБЧЕВСЬКА
Ню Йорк

РАДІСНИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає
Ярослав ГУСАР з дітьми і родичами.

З Празником Воскресення Христового
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
Родині, Приятелям та Знайомим
бажають
ГРИБЕКИ і КОПАЧІ.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Друзям, Знайомим і Приятелям
бажають
М. В. ЮРКЕВИЧІ з дітьми.

Сердечне
ХРИСТОС ВОСКРЕС
Приятелям і Знайомим
від
Олени й Івана КОРОВИЦЬКИХ